Жыве Беларусь!

Народная Газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№144 (657) 22 ліпеня 1993 г. Чацвер. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 501040 экз. Кошт у розніцу — 7 руб.

ФАКС

Вкратце

В Санкт-Петербурге, в Таврическом дворце, исполнительный секретарь СНГ Иван Коротченя и руководитель секретариата Совета Межпарламентской ассамблеи СНГ Михаил Кротов поставили свои подписи под соглашением о взаимодействии ИС и МПА.

В нем изложена конкретная программа объединения усилий в усовершенствовании практики подготовки документов до рассмотрения их уставными органами СНГ, налаживании контроля за реализацией соглашений и протоколов, расширении обмена информацией и опытом практической работы.

❑

Председатель Совета Министров Беларуси Вячеслав Кебич посетил в Минске (район гостиницы "Беларусь") площадку, где планируется строительство национально-культурного центра.

Проект, автором которого является известный архитектор, лауреат Ленинской премии Леонид Левин, предусматривает реконструкцию старых зданий, возведение нового гостиничного комплекса, торговых рядов, здания народного театра, архитектурных площадок для проведения культурно-массовых мероприятий.

❑

Решением Совета Министров Беларуси от 14 июля Пенсионный фонд и Фонд социального страхования преобразованы в Фонд социальной защиты населения республики.

До утверждения бюджета фонда на второе полугодие 1993 года финансирование части расходов на оздоровительные мероприятия, осуществляемые профсоюзами, проводится этим фондом по заявкам и расчетам профсоюзов республики.

Базарные разборки здесь уместны

Россия намерена добиваться извинений от властей КНДР в связи с инцидентом, который произошел 4 июля в городе Нампхо.

Напомним: толпа из 500—600 человек окружила на местном базаре трех сотрудников российского торгпредства, а также жену и 12-летнего сына одного из них. "Против них были допущены грубые насильственные действия только за то, что в течение нескольких минут жена сотрудника торгпредства снимала на видеокамеру момент входа группы на рынок", — заявил журналистам заместитель министра иностранных дел Российской Федерации.

А, холера!

Два случая заболевания холерой выявлены в Ташкентской области.

Главный врач Ташкентской областной санэпидемстанции Раджибой Машарипов в интервью "Интерфаксу" высказал мнение, что источником заболевания стала некачественная питьевая вода и несоблюдение местными жителями элементарных правил гигиены.

Создан штаб по ликвидации очага заболевания. Ведется комплексное медицинское обследование местного населения, принимаются меры по дальнейшему нераспространению инфекции.

Холера обнаружена и в соседнем Таджикистане, где от болезни умерли уже два человека.

Рисунок Олега ПОПОВА.

Такие акционеры нам не нужны

Нападения ингушских вооруженных формирований на хозяйственные объекты в Пригородном районе Северной Осетии в понедельник являются тщательно спланированной акцией.

В ходе вооруженных столкновений 19 июля с осетинской стороны погибло 4 и ранено 3 человека. Утром обстрелу из автоматического оружия подверглись колхозники селения Сунжа и обеспечивающие безопасность сельхозработ сотрудники республиканской милиции.

Сотрудниками правоохранительных органов Северной Осетии был захвачен один из нападавших, который находится под стражей в столице Северной Осетии — Владикавказе.

Народ рассудит сам?

Абульфаз Эльчибей, лишенный парламентом Азербайджана полномочий президента республики, заявил, что последние решения милли-меджлиса — спланированная акция, направленная на завершение государственного переворота, начатого в начале июня в Гяндже.

Эльчибей, который уже более месяца находится в селе Телеке (Нахичеванская автономная республика), высказал возмущение в связи с арестом бывшего спикера парламента Исы Гамбара и ряда других деятелей прежнего правительства. Он выразил уверенность, что азербайджанский народ, который познал демократию и свободу в период правления правительства Народного фронта, не смирится с решениями милли-меджлиса.

Суворовский класс. Но в школе

Поступить в Минское высшее военное командное училище, оказывается, скоро можно будет и без вступительных экзаменов.

Достаточно будет сдать выпускные экзамены в столичной школе N 100. С этого года там открывается класс с углубленной допризывной подготовкой.

Как сообщила заместитель директора школы Лидия Салтанович, набор учеников будет проводиться на конкурсной основе.

Виктор АНАТОЛЬЕВ.

С бору по сосенке

На базе машиностроительных цехов завода "Кормmаш" в поселке Сосновый Бор Светлогорского района создано совместное белорусско-германское предприятие по производству мебели.

Оборудование для него поставили зарубежные партнеры. И сейчас здесь освоили выпуск превосходных комодов, тумбочек под телевизоры, корпусной мебели. Благо пиломатериалы у нас еще имеются.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Прекрасен наш союз...

Совещание руководителей пяти соседних областей — Гомельской, Могилевской, Брянской, Черниговской и Житомирской — состоялось в Гомеле.

Обсуждены вопросы экономического сотрудничества, режима обмена товарами и ресурсами, совершенствования погранично-таможенного законодательства.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Брест в поисках забытого лица

Достаточно известная в Бресте общественная организация "Старый город" преобразована в акционерное общество, которое будет выступать заказчиком по восстановлению и реконструкции районов исторической застройки города.

Особое внимание обращено к острову Госпитальный (территория Брестской крепости), где находятся и по сей день в разной степени сохранности монастыри, церкви, ратуши...

Василий ВИКТОРОВИЧ.

Легко отделались

Каково было удивление заведующей столичного гастронома N 14, когда в кабинет к ней вошел приличного вида мужчина, извлек из кулька две селедки и размазал их на столе.

Резкая вонь наполнила комнату. За две тощие гнилые сельди с душком покупатель выложил более пятисот рублей. Его возмутил сам факт, когда без зазрения совести прячется дешевый товар и ждет своего часа, чтобы стать дорогим, но уже никому не нужным. Все забыли о качестве, и цель у торговли одна — лишь бы накрутить цену и извлечь прибыль.

Лилия КОЗЫРЕВА.

Не пейте, дети, молоко — будете здоровы

Низкое качество продуктов питания, которые мы потребляем, несмотря на растущие цены, практически не улучшается.

Результаты госнадзора на предприятиях Минсельхозпрода более чем неутешительные. Проверками выявлено завышение концентрации опасных для здоровья веществ — тяжелых металлов, нитратов, пестицидов, радионуклидов, антибиотиков.

Ирина ЛЕВШИНА.

Нам не дано предугадать

Сорок четыре выпускника Брестского пединститута вместе со специальностью учителя получили в этом году степень бакалавра. Звание присвоено тем, кто окончил институт с отличием и выдержал квалификационный экзамен по белорусскому языку.

Василий ВИКТОРОВИЧ.

Спорт-экспресс

Молодежная сборная Беларуси по баскетболу с 25 по 29 июля примет участие в квалификационном турнире 2-го чемпионата Европы. Соперниками белорусов будут команды Турции, Чехии, Румынии, Хорватии и Польши.

❑

Минчанин Александр Метлицкий расстался с австрийским футбольным клубом "Рапид" и заключил новый контракт с австрийским клубом второй лиги ЛАСК.

❑

Возможно, Сергей Алейников будет первым из футболистов бывшего СССР, который выступит в Японии. Он планирует подписать контракт с клубом "Тамба" из Осаки.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН и РИД.

Пастанова Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб устанаўленні дыпламатычных адносін паміж Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Кенія, Рэспублікай Беларусь і Сірыйскай Арабскай Рэспублікай

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

Пагадзіцца з прапановай Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь аб устанаўленні дыпламатычных адносін паміж Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Кенія, Рэспублікай Беларусь і Сірыйскай Арабскай Рэспублікай.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.Шушкевіч.

14 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск. N 238-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб ратыфікацыі Пагаднення паміж урадам Рэспублікі Польшча і ўрадам Рэспублікі Беларусь аб пазбяганні двайнога падаткаабкладання даходаў і маёмасці

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе**:

1. Ратыфікаваць пагадненне паміж урадам Рэспублікі Польшча і ўрадам Рэспублікі Беларусь аб пазбяганні двайнога падаткаабкладання даходаў і маёмасці, падпісанае 18 лістапада 1992 года ў горадзе Мінску.

2. Даручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь ажыццявіць неабходныя меры па выкананню гэтай пастановы.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

10 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск. N 2363-XII

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб назначэнні Мартынава С.М. Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Злучаных Штатах Амерыкі і прысваенні яму дыпламатычнага рангу Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Назначыць Мартынава Сяргея Мікалаевіча Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Злучаных Штатах Амерыкі.

2. Прысвоіць Мартынаву Сяргею Мікалаевічу дыпламатычны ранг Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

7 ліпеня 1993 г.
г.Мінск. N 2470-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб выбранні членаў Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Выбраць членамі Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь:

БАРЫСАВА Аляксея Васільевіча,

ЕЎСЮКОВА Уладзіміра Аляксандравіча,

КОРЗУНА Мікалая Генадзьевіча,

ПАПОВІЧА Георгія Паўлавіча.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С.ШУШКЕВІЧ.

17 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
N 2430-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб выбранні суддзяў ваенных судоў

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Выбраць членамі Ваеннага суда Рэспублікі Беларусь: **ДРАГУЧЭНКУ Уладзіміра Васільевіча, КАНЮКА Аляксандра Уладзіміравіча.**

Выбраць старшынёй ваеннага суда Мінскага гарнізона **ЛІЗУНОВА Паўла Мікалаевіча.**

Выбраць членам 97-га ваеннага суда **КАРАНЕЎСКАГА Андрэя Паўлавіча.**

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. ШУШКЕВІЧ.

17 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск. N 2432-XII

З афіцыйных крыніц

Рабочая група зацверджана. Будзем чакаць вынікаў яе працы

Распараджэннем Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь Вячаслава Кебіча ўтворана рабочая група, якая будзе рыхтаваць праект дагавора і іншыя дакументы, што рэалізуюць Заяву ўрадаў Беларусі, Расіі і Украіны аб неадкладных мерах па паглыбленню эканамічнай інтэграцыі.

Кіраўніком групы назначаны віцэ-прэм'ер Уладзімір Заламай, яго намеснікамі — Валянцін Заяш і Мікалай Лісай. У складзе групы спецыялісты з Міністэрства фінансаў, банкаў, шэрагу дзяржаўных камітэтаў.

Белінфарм.

Роздум

Ці стане Мінск еўрапейскай сталіцай?

Іван МАКАЛОВІЧ, журналіст

Парыж славіцца Эйфелевай вежай, Варшава — Старым мястом, Масква мае Крэмль, Рым — суквецце помнікаў... А чым адметны Мінск? Мікраараёнамі-"чаромушкамі"? Вы хоць калі-небудзь пазіралі праз акно вагона, калі цягнік набліжаецца да вакзала нашай сталіцы? Паабапал каляі — абшарпаныя склады, смецце... Не, з такім пейзажам горад не можа прэтэндаваць на сталіцу еўрапейскай дзяржавы.

Вядома, войны-віхуры зруйнавалі ўсё адметнае і старажытнае. Але ж захавалася гістарычнае сэрца горада — Няміга. Дык яе разбурылі наменклатуршчыкі. Бачыце, вузкаватай была для тралейбусаў...

Беларусь — геаграфічны цэнтр Еўропы, а Мінск — цэнтр гэтага краю. Таму самі па сабе напрошваюцца назвы праспектаў — Віленскі, Полацкі, Маскоўскі, Кіеўскі, Варшаўскі, Слуцкі, Турава-Пінскі, якія, нібы промні, разбягаліся б ад цэнтра горада і адлюстроўвалі б нашу мінуўшчыну і сувязь са светам. Цэнтральныя плошчы і магістралі ўпрыгожылі б імёны лепшых сыноў і дачок Радзімы, якімі ганарыцца Еўропа, такімі, як Рагнеда, Прадзіслава, Рагвалод, Астрожскі, Каліноўскі, дзед Талаш... А чым не назва "праспект Сініх Воды" — у гонар выдатнай перамогі над татара-манголамі, якая выратавала Еўропу ад нашэсця і якая па сваёй важнасці пераўзыходзіць вядомую Кулікоўскую бітву.

Чаму б у Мінску не пабудаваць Славянскі праспект, які складаўся б "з кавалачкаў" Масквы, Кіева, Варшавы, Сафіі, Браціславы... з іхнімі архітэктурнымі адметнасцямі, магазінамі, гатэлямі, рэстаранамі, культурнымі цэнтрамі...

А побач — Еўрапейскі праспект з "кавалачкамі" Германіі, Францыі, Італіі, Іспаніі, Грэцыі... Хто перашкаджае выступіць з такой ініцыятывай?

Чаму б на базе музея Вялікай Айчыннай вайны не стварыць сусветны музей вайны, які сабраў бы і паказаў бы ўсе тыя жахі, якія прынеслі свету войны? Гэта быў бы філасофскі музей па свайму духу. І месца яго менавіта ў Беларусі, на землях якой разгортваліся галоўныя падзеі большасці вялікіх еўрапейскіх бойняў.

А побач — музей міру, плён стваральнай чалавечай думкі... Бо да міру ў нас самая вялікая прага.

Абавязкова трэба захаваць музей I з'езда РСДРП. Толькі расказаць у ім пра тыя жахлівыя вынікі, якія прынеслі людзям камунізм і таталітарызм.

Гэтыя тры музеі — вайны, таталітарызму і міру — маглі б стаць самымі важнымі ва ўсім свеце.

Быў бы вельмі дарэчы нацыянальны парк "Лясы Беларусі". У нашым, далёка не паўднёвым краі добра было б мець парк пад шклом, дзе б і ўзімку дзеці з бацькамі маглі пабываць у леце.

Калі б я вырашаў — у будынку былога ЦК КПБ, цяперашняга Вярхоўнага Савета, пасяліў бы Нацыянальную бібліятэку, а ў палацы, што даўно будуецца насупраць, Скарынінскі цэнтр...

Толькі беглы эскізны накід...

Гэта не фантазія. Гэта ўжо павінна было б стаць тэмай дыскусіі ў друку і пачаткам ажыццяўлення важнейшага праекта. Тут патрабуецца не столькі сродкаў, колькі жадання і ініцыятывы. Быў бы ў нас нацыянальны па духу парламент і ўрад, думаю, патрэбы ў такім артыкуле не было б. Бо многае з гэтага рабілася б.

Адказ дэпутату

Дзе гатуюць "фірменныя віцебскія справы"? Усё-такі ў Віцебску...

Мікалай АЧЫЖА

Калі слова на сесіі Вярхоўнага Савета бярэ хтосьці з дэпутатаў, якіх не бачыш за трыбунай, у чэргах да мікрафонаў, то міжволі завастраеш увагу: што чалавек выношваў так доўга ў душы...

Мікалай Федарчук — не навічок ва ўладных структурах. Ён кіраваў Віцебскім гарсаветам, а нядаўна зрабіў чарговы крок па службовай лесвіцы — у крэсла намесніка старшыні аблвыканкама. Таму ён меў усе падставы адрэкамендавацца калегам па парламенту так: "гражданин, близко чувствующий общественно-политическую атмосферу в области и городе Витебске".

Прамова Федарчука з трыбуны сесіі была кароткай, але прагучала як серыя мінамётных залпаў. Першы, чым ужо нікога не здзівіш, дэпутат выпусціў па сродках масавай інфармацыі, якімі (цытую) "настойчиво обсасываются любые действия облисполкома, Витебского горисполкома, их должностных лиц, запускаются с ходу неизвестно откуда взятые огромные суммы ущерба".

Другі знішчальны залп Мікалай Федарчук паслаў вышэй: "Нельзя не видеть, что рядом с вами, уважаемый Станислав Станиславович, сформировалась политическая кухня по приготовлению витебских фирменных блюд, которые подаются вам на стол с заранее навешенными ярлыками, затем громко озвучиваются вами в отдельных речах".

Потым прамоўца адмоўна ахарактарызаваў дзейнасць абласной інспекцыі Кантрольнай палаты.

Навошта спатрэбіўся дэпутату рашучы дэмарш? Сваёй мэты ён і не хаваў: каб абараніць сваіх паплечнікаў-начальнікаў ад быццам бы... маральнага расстрэлу.

Жудасна гучыць, аж мурашкі па спіне бегаюць, ці не праўда? Асабліва для тых, хто нічога не ведае пра віцебскія справы, якія названы Федарчуком "фірменнымі".

Я нічога не маю сказаць пра існаванне палітычнай кухні каля Станіслава Шушкевіча, ёсць людзі, якія атрымліваюць заробак за пацвярджэнне альбо абвяржэнне тых альбо іншых звестак. Хаця з добра дасведчаных крыніц мне вядома, што Старшыні Вярхоўнага Савета ў маі бягучага года быў накіраваны ліст, аўтара якога ну ніяк не назавеш "дэмакратам-здраднікам" (такі выраз прыдумаў адзін былы першы сакратар райкама КПБ у супрацьвагу "партакратам").

У тым лісце сцвярджалася, што ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі Віцебскай вобласці назіраецца катастрафічны спад. Прычын тут многа. Сярод іх і такая — доўгі час хварэе старшыня абласнога Савета У.Кулакоў і відавочна няздольнасць яго намеснікаў прымаць меры па ўхіленню недахопаў. Аўтар ліста прапаноўваў склікаць сесію аблсавета і вырашыць пытанне кадравых перастановак.

Называць гэта стравай палітычнай кухні? Тады паглядзім, на якім булёне яе гатавалі.

Газеты паведамлялі пра тое, як віцебскія асы-кіраўнікі прамаргалі ўцечку 900 мільёнаў рублёў, выдзеленых для набыцця збожжа, у кішэні камерцыйных структур. Заўважце, што лік на мільёны рублёў ішоў у мінулым годзе, а цяпер ён падняўся да мільярдаў. Замест белых булак з пшаніцы жыхары вобласці праглынулі горкі камяк, а пакаранне павесілі на плечы дробных рыбак.

І ніхто з віцебскіх высокіх начальнікаў не кінуўся ў суд. Можна меркаваць, што яны былі задаволены такім мяккім фінішам буйнейшай фінансавай аферы.

Рубам паўставала пытанне аб персанальнай адказнасці першага намесніка старшыні аблвыканкама Пятра Драздова. Менавіта ён кіраваў (дарэчы, без законных падстаў) дзяржаўным прадпрыемствам па знешнеэканамічнай дзейнасці пры аблвыканкаме. Менавіта Пётр Віктаравіч арганізаваў вываз за мяжу 2 мільёнаў курыных яек, 4 тысяч тон мінеральных угнаенняў у абмен на паступленне з-за мяжы 9 тысяч тон цэменту і 172 тысяч лістоў шыферу. Будаўнічыя матэрыялы ў Віцебскую вобласць паступілі, але не з Польшчы, а з Ваўкавыска.

Спецыялісты знайшлі здзелку, праведзеную Драздовым, даволі дзіўнай, бо ў выніку гандлёвых аперацый не паступіла з-за мяжы 589,3 тысячы долараў, а з калгасаў, саўгасаў, забеспячэнскіх і іншых арганізацый незаконна было спагнана звыш 11 мільёнаў рублёў.

На пасяджэнні савета Кантрольнай палаты яе старшыня Васіль Саковіч так і сказаў у адрас Пятра Драздова: "Вы абадралі, як ліпку, тыя самыя калгасы, за горкі лёс якіх заўсёды плачаце".

Сапраўды, усё выглядае як дрэнны жарт.

Два беларускія суб'екты гаспадарання — Віцебск і Ваўкавыск — дамаўляюцца аб пастаўцы шыферу і цэменту праз Польшчу. У выніку польская фірма амаль бясплатна атрымлівае яйкі, угнаенні, той-сёй харчуецца з беднага рэспубліканскага кацялка.

І зноў пра нейкія кадравыя высновы гаварыць немагчыма, бо ў Савеце Міністраў палічылі немэтазгодным рашуча ставіць пытанне аб першым намесніку старшыні аблвыканкама. Пакуль што можна сказаць толькі адно: ідзе следства, трэба разумець, на выяўленне асабістай карысці службовых асоб. Дрэнна пахнучы характар абедзвюх здзелак і са збожжам, і з курынымі яйкамі пацверджаны кантрольнымі органамі.

А вось прыклад з іншай оперы — жыллёвай. Дэпутаты абласнога Савета Б.Мацвееў і гарадскога — В.Афанасьеў выявілі шэраг асоб, якія незаконна атрымалі жылплошчу ў той момант, калі гарвыканкамам кіраваў Мікалай Федарчук. "Дзіву даешся, — пісалі дэпутаты, — дзесяткі тысяч жыхароў Віцебска пакутуюць, не маючы ніводнага метра жылплошчы, заблыталіся ў адскім лабірынце безвыходнасці, а тут ідзе гандаль дзяржаўнай жылплошчай са здзекам".

Дарэчы, дэпутаты Мацвееў і Афанасьеў звярнуліся ў пракуратуру. Пра тое, ці звяртаўся туды дэпутат Федарчук, звестак няма...

Можна крыўдзіцца на абласную інспекцыю Кантрольнай палаты, але ж яе калектыў выконвае службовыя абавязкі, акрэсленыя адпаведным законам. І ў дадзеным выпадку парламенцкая трыбуна — не лепшае месца для абароны гонару мундзіра з боку тых віцебскіх кіраўнікоў, якія яго заплямілі. Напрыклад, супрацоўнікі абласной інспекцыі М.Іваноў і В.Шарковіч выявілі, што Віцебскі гарвыканкам незаконна прадаў будынак па вуліцы Пушкіна, 4 малому прадпрыемству "ЛК+МК". Гэтаму ж прадпрыемству з загадкавай назвай незаконна і па значна заніжанаму кошту прададзены дом па вуліцы Лазо. Пры продажы незавершанай прыбудовы да шматпавярховага дома па Маскоўскім праспекце дзеянні гарвыканкама прынеслі страту дзяржаве больш чым 10 мільёнаў рублёў.

Супрацоўнікі абласной інспекцыі не лічаць сваю ўстанову носьбітам ісціны ў апошняй інстанцыі. Матэрыялы праверак яны накіроўваюць у савет Кантрольнай палаты, у гаспадарчы суд...

Дык навошта спадару Федарчуку паліць порах на парламенцкай трыбуне, калі крытыкуемыя ім інстанцыі звяртаюцца якраз туды, куды ён толькі пагражае звярнуцца...

Зусім нядаўна ў сродках масавай інфармацыі, у тым ліку і ў "Народнай газеце", прамільгнула паведамленне аб дачыненні да брудных спраў у вывазе тавараў загадчыцы сакратарыята першага намесніка старшыні аблвыканкама П.Драздова. Раней быў аштрафаваны народным судом за парушэнне заканадаўства аб вывазе тавараў намеснік старшыні аблвыканкама Альберт Каралеў. Няўжо і гэтыя "фірменныя віцебскія стравы" згатаваны ў Мінску. Выходзіць так, калі падпарадкоўвацца логіцы Мікалая Федарчука.

Але ж ёсць і іншая логіка.

Народная Газета

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю (Асноўны Закон) Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Унесці ў Канстытуцыю (Асноўны Закон) Рэспублікі Беларусь наступныя змяненні і дапаўненні:

частку трэцюю артыкула 97 дапоўніць пунктамі 19^1 і 19^2 наступнага зместу:

"19^1) пытанні абароны суверэнітэту і тэрытарыяльнай цэласнасці Рэспублікі Беларусь: вызначэнне знешняй і ўнутранай палітыкі ў галіне абароны і ваеннага будаўніцтва; увядзенне ваеннага становішча на тэрыторыі рэспублікі або ў асобных яе раёнах, аб'яўленне стану вайны, агульнай або частковай мабілізацыі; прыняцце рашэнняў аб адмене ваеннага становішча, аб спыненні стану вайны і аб заключэнні міру;

19^2) прыняцце рашэння аб выкарыстанні кантынгенту Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь";

пункт 5 часткі другой артыкула 118 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"5) нясе адказнасць за забеспячэнне абароны Рэспублікі Беларусь, выкананне пагадненняў з іншымі дзяржавамі па пытаннях абароны, ажыццяўленне кіраўніцтва будаўніцтвам Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь".

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

27 мая 1993 г.
г.Мінск.
№ 2325-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку куплі-продажу кватэр (дамоў) у Рэспубліцы Беларусь

У мэтах пашырэння магчымасцей і ўпарадкавання прававога рэгулявання набыцця грамадзянамі ва ўласнасць кватэр (дамоў)*, паступовага пераходу да фарміравання рынку жылля Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Даручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь распрацаваць і прыняць Часовае палажэнне аб парадку куплі-продажу кватэр (дамоў), якія не падпадаюць пад дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь", прадугледзеўшы ў ім, што:

права на набыццё кватэры ва ўласнасць шляхам куплі маюць грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі рэспублікі;

кватэры могуць быць прададзены грамадзянам, якія пастаянна пражываюць у дадзеным населеным пункце, акрамя выпадкаў, прадугледжаных заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

У выпадках продажу кватэр на аўкцыёнах пакупнікамі іх могуць быць грамадзяне Рэспублікі Беларусь незалежна ад пражывання ў дадзеным населеным пункце і патрэбнасці ў паляпшэнні жыллёвых умоў, замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, а таксама юрыдычныя асобы. Пры гэтым замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства могуць набываць кватэры ва ўласнасць, калі яны маюць на тэрыторыі рэспублікі пастаяннае месца жыхарства і законную крыніцу існавання, а юрыдычныя асобы — калі яны зарэгістраваны ў якасці такіх на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. У выпадках продажу кватэр на аўкцыёнах у горадзе Мінску пакупнікамі іх могуць быць грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць у горадзе Мінску, і юрыдычныя асобы, зарэгістраваныя на яго тэрыторыі;

аб'ектамі куплі-продажу могуць быць таксама службовыя жылыя памяшканні ў дамах калгасаў і саўгасаў пры продажы іх асобам, якія працуюць у гэтых гаспадарках або пражываюць у дадзенай мясцовасці;

сродкі, якія паступаюць ад продажу кватэр у дамах, якія належаць мясцовым Саветам народных дэпутатаў, залічваюцца ў мясцовы бюджэт, а ў дамах, што знаходзяцца ў веданні дзяржаўных прадпрыемстваў, аб'яднанняў, арганізацый, калгасаў, — у іх даход. Указаныя сродкі выкарыстоўваюцца ў першую чаргу на жыллёвае будаўніцтва, утрыманне, рэканструкцыю і рамонт жыллёвага фонду.

2. Устанавіць, што Часовае палажэнне аб парадку куплі-продажу кватэр (дамоў), якое будзе прынята Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтай пастановай, дзейнічае да прыняцця заканадаўчых актаў, што рэгулююць гэтыя адносіны.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

11 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2378-XII

* У далейшым — кватэры.

Редакции "Народной газеты"

Исполком Пинского городского Совета народных депутатов просит опубликовать как можно в более короткие сроки открытое письмо Председателю Совета Министров Республики Беларусь Кебичу В.Ф., принятое на заседании исполнительного комитета 12.07.93 г.

П.Н.ТИЩУК,
первый заместитель председателя горисполкома.

Открытое письмо Председателю Совета Министров Республики Беларусь КЕБИЧУ В.Ф.

Почему нарушается закон?

Уважаемый Вячеслав Францевич!

Вынуждены обратиться к Вам через "Народную газету", поскольку обращения в установленном порядке в службы Совета Министров положительных результатов не дают.

А теперь конкретно о деле.

Согласно Закону "О местном самоуправлении и местном хозяйстве в Республике Беларусь" (ст. 36), в случае издания законодательных актов и решений правительства, актов министерств и ведомств республики, вызывающих увеличение расходов нижестоящих бюджетов, этим бюджетам возмещаются средства из вышестоящего бюджета за счет ресурсов соответствующих министерств и ведомств. Совет Министров республики своими постановлениями зафиксировал цены на коммунальные услуги, отпускаемые населению республики, в том числе и проживающим в домах ЖСК. Значительная часть кооперативов в нашем городе получает теплоэнергию от ведомственных котельных, которые, применяя фиксированные цены, несут огромные убытки.

Вместе с тем при формировании местных бюджетов, в том числе и Пинского городского, вышестоящие инстанции не предусматривают средств на покрытие убытков ведомственным котельным, отпускающим тепло домам ЖСК. В связи с этим уже с начала 1991 года горисполкомом ведется переписка, осуществляются встречи, переговоры с вышестоящими инстанциями и должностными лицами, возглавляющими эти инстанции, начиная с облисполкома и кончая Верховным Советом Республики Беларусь.

Ближе всего к решению данной проблемы подошли после письма в Совет Министров от 07.02.92 г. (N 1—3), на что министр финансов в своем письме Совмину от 25.02.92 г. (N 02—3/25) согласился с существованием проблемы и попросил отсрочки с ответом для изучения ситуации в целом по республике, на что Вами была наложена резолюция: "Согласиться". Но, к сожалению, этим все и закончилось. Нам непонятно: либо в Минфине посчитали, что никаких проблем нет, либо использовали данный прием для снятия с контроля в Совмине данного вопроса.

Но вот наступил 1993-й год, который ознаменовался стремительным ростом цен на энергоресурсы. И опять в бюджете денег на покрытие убытков ведомственных котельных, отпускающих теплоэнергию жилищно-строительным кооперативам, не оказалось. По настоянию города 11.02.93 г. в решении N 150 "О бюджете области на 1993 год" сессия областного Совета обратилась в Совет Министров с просьбой все-таки решить проблему, выделив на эти цели необходимые средства. Правительство до сего времени молчит.

Вместе с тем в городе создалась угроза остановки крупнейшей ведомственной котельной из-за отсутствия денег на приобретение мазута, что означает в зимний период оставить значительную часть горожан без тепла. Исполком в данной ситуации вынужден был пойти на крайнюю меру и принял решение (от 16.03.93 г. N 166) о покрытии вышеуказанных убытков ведомственным котельным за счет недоперечисления средств в республиканский бюджет. Причем, подчеркиваем, что данная вынужденная мера принята после нарушения высокими инстанциями Закона о местном самоуправлении.

Здесь уместно будет вспомнить февраль 1991 года, когда первый раз "подскочили" цены на энергоресурсы, в результате чего тарифы на теплоэнергию для населения не стали покрывать затрат, связанных с их производством. Не получив соответствующей компенсации на покрытие указанных убытков, в Совете Министров тогда уже были готовы ослушаться всесильной Москвы. Вот что было записано в протоколе совещания у первого заместителя Председателя Совета Министров БССР т.Мясниковича М.В. от 15.02.91 г. (N 53—1/3—250): "В случае отказа союзными органами в просьбе республики о выделении на эти цели необходимых средств Министерству финансов БССР (т.Янчук) внести в указанном порядке предложения о компенсации энергоснабжающим организациям затрат, вызванных разницей между тарифом на отпускаемую жилищно-эксплуатационным организациям тепловую энергию и ее ценой для населения, за счет уменьшения размеров отчислений средств Белорусэнерго в союзный бюджет".

Что же изменилось сейчас? По всей видимости, только то, что наш Совмин стал высшим органом власти, а следовательно, проблему смог столкнуть "вниз".

Но вернемся к решению Пинского исполкома. Несмотря на его принятие, исполком продолжал искать пути решения данной проблемы Советом Министров в установленном порядке. Обратились за помощью к народным депутатам республики от Пинска Алампиеву В.П., Волкову А.Е., Середичу И.П. Еще раз обратились к министру финансов Янчуку С.П. И что же? Минфин в бесспорном порядке снял со счета местного бюджета средства, причитающиеся в республиканский бюджет, руководствуясь Законом о бюджете, почему-то забыв о Законе о местном самоуправлении и местном хозяйстве.

Причем об этом забыли и прокуратура, внесшая протест на решение горисполкома, и облисполком, отменивший данное решение. На наше письмо заместитель министра Некрашевич В.Ф. ответил: "Из-за отсутствия в бюджете свободных остатков средств не представляется возможным оказать городу финансовую помощь". Заметьте, что речь идет о помощи, а не о выделении средств на покрытие убытков, которые произошли в результате принятых Советом Министров постановлений.

И последнее из этого ответа: "...при уточнении бюджета республики на текущий год указанные расходы местных органов власти будут скорректированы с учетом происшедшего удорожания энергоресурсов и наличия средств в республиканском и местных бюджетах". Как мы понимаем, средства на данные цели опять не будут предусмотрены. И придется опять недодавать даже того минимума, который имеется, здравоохранению, образованию, коммунальному хозяйству и т.д.

Просим Вас, уважаемый Вячеслав Францевич, дать указания службам Совмина внимательно ознакомиться с Законом Республики Беларусь "О местном самоуправлении и местном хозяйстве в Республике Беларусь" (и другими законодательными актами) и руководствоваться ими в своей повседневной деятельности. Надеемся также, что деньги в сумме 71,7 млн. руб., незаконно отнятые Минфином, в короткие сроки городу будут возвращены.

Исполком Пинского городского Совета народных депутатов.

(Принято на заседании 12.07.93 г.)

Віншуем!

Днямі ў майстэрню вядомага мастака Леаніда Шчамялёва завіталі міністр культуры Рэспублікі Беларусь Яўген Вайтовіч і міністр інфармацыі Анатоль Бутэвіч.

Высокія госці мелі прыемнае даручэнне — уручыць Леаніду Дзмітрыевічу медаль імя Францыска Скарыны за вялікі ўклад у развіццё беларускага выяўленчага мастацтва.

"Народная газета" далучаецца да віншаванняў, якія былі адрасаваны Леаніду Дзмітрыевічу, і спадзяецца, што Беларусь яшчэ пабачыць шмат новых работ Майстра.

Фота Аляксандра АГРЭСТА.

Не хлебам адзіным

Другая маладосць Нясвіжа

Радзівілы заўсёды мелі непасрэднае дачыненне да ўрада. Здаецца, што маюць і сёння. Таму што іх радавому гнязду палацапаркаваму ансамблю горада Нясвіжа — надаецца статус урадавай рэзідэнцыі. Тут будзе дзейнічаць філіял Дзяржаўнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь.

Вырашана адначасова стварыць на базе палаца-паркавага ансамбля і іншых помнікаў гісторыі і культуры нацыянальны гісторыка-культурны запаведнік "Нясвіж" з падпарадкаваннем яго Міністэрству культуры.

У недалёкім будучым плануецца зрабіць Нясвіж цэнтрам айчыннага і міжнароднага турызму з адпаведнай інфраструктурай. Пачынаецца распрацоўка праграмы работ па рэстаўрацыі помнікаў гісторыі і культуры горада, комплекснай рэканструкцыі яго гістарычнай забудовы і палацапаркавага ансамбля, адраджэнню вытворчасці габеленаў і іншых народных промыслаў. Ваеннаму ведамству прапанавана вызваліць тэрыторыю і будынкі помнікаў архітэктуры XVI стагоддзя — бернардзінскага кляштара і езуіцкага калегіума. Адпаведным ведамствам дадзена даручэнне арганізаваць пошукі гісторыка-культурных каштоўнасцей, вывезеных у розныя гады з Нясвіжа, і зрабіць усё магчымае для іх вяртання на радзіму. Перад міжнароднымі арганізацыямі ставіцца пытанне аб уключэнні палаца-паркавага ансамбля і Нясвіжскага касцёла езуітаў з краптам і фамільнай пахавальняй князёў Радзівілаў у спіс помнікаў сусветнага значэння.

Адначасова плануецца пачаць падрыхтоўку спецыялістаў для работы ў гісторыка-культурных запаведніках. Яны пройдуць адпаведную стажыроўку за мяжой.

Многіх жыхароў, якія пражываюць у дамах гістарычнай часткі Нясвіжа, чакае адсяленне. Але яны могуць не хвалявацца. Дзяржэканамплан выдзяляе Нясвіжскаму райвыканкаму капітальныя ўкладанні на будаўніцтва пяці тысяч квадратных метраў агульнай жылой плошчы.

Ігнат ЗАВЕЯ.

Журналісцкае даследаванне

Прасцей прыручыць тыгра, чым прадаць беларускі жэньшэнь...

Яшчэ раз аб тым, якія мы багатыя і чаму такія бедныя

Павел СТАСЕВІЧ

Скажу адразу: калі я пабываў нядаўна на Мінскай гароднінная фабрыцы, то мае асабістыя ўяўленні пра далёкаўсходнюю ды карэйскую прыроду, дзе знайшоў сабе прытулак легендарны "корань жыцця", даволі змяніліся. Не гаворачы ўжо пра сам жэньшэнь — таемную расліну, авеяную казкамі, легендамі і прымаўкамі накшталт "лягчэй прыручыць тыгра, чым вырасціць жэньшэнь".

Скажу нават больш: уражанне такое, што жыццядайны і славуты корань на Беларусі можна пры жаданні проста касіць касою. Тым больш што на фабрыцы жэньшэнь стаіць такою сцяною, бы травы на Палессі. Узяў бы, здаецца, касу — і як даў бы з самага ранку!..

— Касою нязручна. Марокі многа. Мы тут трактарчык прыладкавалі... — супакоіў мяне, адчуўшы настрой госця, Георгій Іванавіч Віаленцій, аграном і галоўны гаспадар усёй гэтай справы па фабрыцы.

— ?!!

— Тэхнікай раз-два — і гатова. Збірай карэньчыкі...

Вось табе на! Ішоў паглядзець на вельмі капрызны і рэдкі цуд прыроды, а тут трактар каля яго лазіць... Аж нецікава стала. Асабліва калі ведаеш, колькі сіл і нерваў укладваюць жэньшэневоды-аматары, каб выгадаваць гэты "корань жыцця".

— О, цікавага і ў нас многа! А пра час, сілы і нервы — таксама гаворка асобная, — дадала Ірына Канстанцінаўна, жонка і памочнік Георгія Іванавіча. — Проста мы здолелі "прыручыць" гэтую далікатную і каштоўную расліну. Прычым так, што наша фабрыка можа "заваліць" жэньшэнем не толькі Беларусь, але і многія замежныя краіны.

— Чаму ж тады не завальвае?!.

— Самі ў гэтым ніяк не можам разабрацца, — уздыхнулі мае субяседнікі, а разам з імі і сорак іх падначаленых.

І іх можна зразумець. Справа ў тым, што, па многіх звестках, сапраўднага "дзікага" далёкаўсходняга жэньшэня амаль не засталося. Тлумачыцца гэта проста: зараз, калі "ўсё можна", не трэба і ліцэнзіі на здабычу "кораня жыцця". І таму нашы суседзі па СНД сіламі камерцыйных структур павыдзіралі з далёкаўсходніх лясоў усё, што там было хоць крыху падобнае на жэньшэнь — за яго ж "ішла" валюта.

Хто яго ведае, можа, яно і не зусім так, але па звестках, якія маюцца, зараз, каб аднавіць славу далёкаўсходняга жэньшэня, у тайгу завозіцца "расада", каб там "дзікуна" вярнуць на абжытае месца...

— Не ведаю я, ці будзе з гэтага які толк, — дадае Георгій Іванавіч. — А вось у нас сапраўдны дзікі корань ёсць — я прывёз крыху адтуль і мы гэтую папуляцыю расшырылі. Так што "самы далёкаўсходні" зараз — на нашых градках...

Ды справа, у рэшце рэшт, не ў ступені "дзікунства" жэньшэня. Каб не "гнаць" невядома што, фабрыка не пашкадавала два мільёны рублёў, каб правесці поўны аналіз сваёй прадукцыі. "Прыгавор", вынесены спецлабараторыяй у Обнінску пад Масквою: вышэйшая якасць, сусветны ўзровень.

Прычым і наконт "валу" жэньшэня на фабрыцы ўсё, як кажуць, нармальна: пад укрыццямі, якія ўжо ў спецыялістаў атрымалі назву "мінскія", тут хаваецца ў цяньку, імітуючым дрэвавы, некалькі гектараў (!) цуда-кораня!

Адным словам, беларусы наконт вырошчвання кораня, аказваецца, уцерлі нос амаль усім. Ва ўсялякім разе ўсе, хто бачыў, на якую індустрыяльную нагу пастаўлена тут справа, толькі цмокалі языкамі: "Цудоўна!", "Салідна!"

Пра якасць жа дадам, што, паводле ацэнак, беларускі жэньшэнь (маецца на ўвазе фабрычны) у паўтара раза пераўзыходзіць карэйскі!

І адчувае цуда-корань у нашым краі сябе цудоўна — клімат для яго надзвычай спрыяльны. А захаваўся жэньшэнь больш на Далёкім Усходзе, лічыць Георгій Іванавіч, толькі па той прычыне, што шчыльнасць насельніцтва там меншая...

Ёсць у Прымор'і, вядома, і спецыялізаваныя гаспадаркі. Самая магутная носіць назву "Жэньшэнь". Там раней было 50 гектараў кораня, зараз — 26. І з усёй плошчы гаспадарка сабрала 400 кілаграмаў сухога кораня.

А вось, для параўнання, паказчыкі Мінскай гароднінная фабрыкі: у мінулым годзе ўзялі 600 кілаграмаў кораня і 565 кілаграмаў насення! Прычым гэта быў, як кажуць, першы падыход да снарада — толькі чацвёрты год гэтай справай займаюцца, так што бралі толькі выспелы ўраджай — з 20 сотак. І такі поспех!

Адным словам, ні ў былым Саюзе, ні ў Еўропе такой плантацыі і тэхналогіі няма. Па сутнасці, Беларусь ужо зараз можа стаць буйным экспарцёрам і насення, і кораня ва ўсе краіны Еўропы — там, паўтаруся, яго выгадаваць цяжка.

А ў гэтым годзе насення фабрыка можа даць каля тоны — можна, вобразна кажучы, мора засеяць і ўсю Беларусь таксама. Наконт жа самога кораня лічбы такія: сёлета гектар можа даць іх каля 2—2,5 тон. Таксама хопіць, каб без імпартных лекаў і жыццёвы тонус і беларусаў падняць, і суседзяў — блізкіх і далёкіх. Дарэчы, супраць радыяцыі ён — найпершы сродак: з'яўляецца адаптагенам — г.з. калі рэгулярна яго прымаць, то радыяцыя чалавека "не бярэ". Па сутнасці з'ява такая ж, як з каларадскімі жукамі: у свой час прывыклі да дусту і зараз іх ніякая хімічная халера таксама "не бярэ". Ну, словам, — цуда-корань, што тут дадаць?..

Але вось радасці ад такога цуда і фабрыцы, і беларусам пакуль зусім мала. А калі чэсна — то зусім сумна.

Пра гэта — крыху далей, а зараз — трошкі вясёлага. У час, калі я быў на фабрыцы і глядзеў на зараснікі цуда-кораня, вагончык-бытоўка рабочых аж троссяя ад рогату. Гэта там чыталі заметку ў адной з рэспубліканскіх газет пад назваю "Будет и у нас женьшень" — пра тое, як карэйцы ў гэтай справе будуць нам дапамагаць...

Але смяяліся людзі, як аказалася, скрозь слёзы. Па сутнасці, паўтараецца сітуацыя з італьянскаю бульбаю: сваю збыць не можам, а чужую да сябе цягнем...

— Ужо не ведаем, што і рабіць, — цяжка ўздыхнуў новы дырэктар Мінскай агароднінная фабрыкі Канстанцін Баляслававіч Біруля. — Пад рукамі — каштоўнейшы лекавы матэрыял, а рэалізаваць яго не можам. Яшчэ мінулагодняга амаль палова засталася. Трохі ўзялі ў Барысаў, на фармацэўтычнае прадпрыемства, частку лісця аддалі ВА "Крыніца" — рабіць гарэлачную настойку. Больш збыту няма...

Такія вось справы. Аказваецца, наша дзяржава чамусьці не зацікаўлена зарабляць на гэтай расліне. А трэба ж зусім нямнога: падумаць, як наладзіць перапрацоўку "кораня жыцця".

Колькі ж тут розных высокіх дзяржаўных асоб ужо пабывала! Сам Вячаслаў Кебіч у свой час дзіваваўся і абяцаў, гаварыць, направіць справу на карысць дзяржаве. Але ж — пакуль нічога не чуваць.

Пра наведванні жэньшэневых плантацый дзяржаўнымі дзеячамі маштабу паменей людзі наогул успамінаюць з гумарам. Асабліва пра дваіх "высокіх". Адзін з столаначальнікаў даў параду арганізаваць кааператыў, а другі - адкрыць фітабар: выпіў, маўляў, жэньшэневай гарэлачкі, а потым настоем з лекавых траў запіў...

Вось так і жывём. Зараз, мяркую, нашы дзяржчыноўнікі навастрылі лыжы на Усход: будуць ездзіць у КНДР у камандзіроўкі ды рыхтаваць беларускі рынак для карэйскага жэньшэню. Ёсць у мяне такое падазрэнне, мяркуючы па некаторых звестках.

Ну, а што на фабрыцы?

— Калі гуркі-памідоры не дадуць добрага прыбытку, то жэньшэневую справу прыйдзецца і прыкрыць... — гаварыў, напрыклад, той жа К.Біруля.

Сумны настрой і ў Георгія Віаленція:

— Баюся, застанецца наша прадукцыя і сёлета нерэалізаванай. Ну няма, не бачу з боку дзяржавы ніякай цікавасці да гэтай справы. Так, адно дзіцячае захапленне: охі-ахі — і ўсё. Каму я толькі не званіў! Кажу, бярыце, хлопцы, — бясплатна корань дам — і спрабуйце. Нікому нічога не трэба. А фірм зараз так званых "фармацэўтычных" развялося — не пералічыш! Але амаль усе — "купі-прадай", вытворчасць нікога не цікавіць.

За адзін грам "кораня жыцця" на сусветным рынку даюць ад долара да двух.

— Ды мы б і па 50 цэнтаў аддалі, і то выгадна было б, — упэўнены Георгій Віаленцій. — Калі наш "пяцігадовы" гектар зараз дасць да дзвюх тон кораня, то лічыце самі, колькі будзе. Можна і на нашы грошы пераверсці.

Але ж каб гаварыць пра валюту і грошы, то, падкрэслю, трэба, каб дзяржава паклапацілася пра перапрацоўку і рэалізацыю жэньшэню. Бо сіл і сродкаў на фабрыцы хапае толькі на вырошчванне.

У двух словах

Лячыць прыроду будуць тыя, хто яе забруджвае

Ад слоў да справы пераходзяць гарадскія ўлады апаленага Чарнобылем Гомеля.

Пры гарвыканкаме створаны пазабюджэтны фонд аховы прыроды. На яго рахунак будуць залічвацца падаткі за выкіды рэчываў-забруджвальнікаў у навакольнае асяроддзе, сумы, атрыманыя за кампенсацыю ўрону, нанесенага парушэннем заканадаўства аб ахове навакольнага асяроддзя, добраахвотныя ахвяраванні.

З першага класа — на роднай мове

Прыкладна палова вучняў у школах рэспублікі ў новым навучальным годзе будзе праходзіць навучанне на роднай мове.

Як паведаміў карэспандэнту РЫДа начальнік упраўлення агульнай і сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь Г.Н.Пятроўскі, першыя класы ў новым навучальным годзе выйдуць на ўзровень патрабаванняў Закона аб мове, а гэта значыць, 75—80 працэнтаў вучняў будуць абучацца на беларускай мове, 67 працэнтаў школьнікаў будуць вучыцца на роднай мове ў другім і крыху менш — у трэцім класе.

Анатоль РАМАНОВІЧ.

Нам стала вядома

Амерыканскія мільярды шукаюць гаспадара

Два з палавінай мільярды рублёў — такі вынік акцыі "Надзея-экспрэс-2", праведзенай амерыканскай гуманітарнай арганізацыяй.

На працягу паўтара месяца амерыканскія самалёты даставілі ў нашу рэспубліку 12,5 тысячы тон прадуктаў харчавання: алей і масла, малочныя прадукты, сухое малако і дзіцячае харчаванне. Трэцяя частка гуманітарнага грузу бязвыплатна перададзена рэспубліканскім бальніцам, дзіцячым дамам і дамам для састарэлых. Астатняе рэалізоўвалася па існуючых у Беларусі цэнах на гэтыя прадукты.

Каб вырачаныя мільярдныя сродкі прынеслі максімальную карысць рэспубліцы, арганізатары акцыі вырашылі ўкласці іх у канкрэтны праект. З гэтай мэтай 15 ліпеня адбылося першае пасяджэнне створанага ў рамках акцыі кіруючага камітэта беларуска-амерыканскага партнёрскага фонду гуманітарнай дапамогі. Яго старшынёй стаў вядомы амерыканскі свяшчэннік Пол Мор. У камітэт таксама ўвайшлі пасол ЗША ў Беларусі Дэвід Суорц, прадстаўнік Міністэрства сельскай гаспадаркі ЗША, прэзідэнты фірм "Пепсіка" і "Вашынгтон-груп", з беларускага боку — прадстаўнікі Дзіцячага фонду, Дзяржкамчарнобыля, Саюза прадпрымальнікаў рэспублікі, Экзархату Беларускай праваслаўнай царквы і аддзела гуманітарнай дапамогі Савета Міністраў. У час сустрэчы ўдзельнікі Камітэта дагаварыліся, што грошы будуць накіраваны або на ажыццяўленне праекта ў галіне аховы здароўя, медыцыны і падтрымкі сацыяльнай сферы, або на развіццё прадпрыемстваў і падтрымку рынкачных структур.

"Амерыканскія мільярды жадаюць знайсці гаспадара" — з такім заклікам звярнуліся за беларусаў прадстаўнікі Камітэта, аб'явіўшы конкурс сярод жыхароў рэспублікі на лепшы праект па выкарыстанню сродкаў фонду. Тэрмін падачы прапаноў — да 15 верасня. Дарэчы, перавагу над іншымі праектамі будуць мець праграмы, звязаныя з праблемамі дзяцінства.

Кацярына ВЫСОЦКАЯ,
Белінфарм.

г.Мінск.

Хочу спросить

Забота на бумаге?

Отмечая Международный день инвалидов, Совет Министров Республики Беларусь издал постановление N 720 от 30.11.92 года, в котором говорится, что Министерству финансов поручено внести предложение о предоставлении с 1 декабря 1992 г. инвалидам и семьям, в которых воспитываются дети-инвалиды, права на получение беспроцентного займа на индивидуальное строительство... Прошло полгода. И что же?

Обратился в Первомайское отделение сбербанка с просьбой предоставить возможность получить беспроцентную ссуду на строительство дома. Мне ответили, что по их инструкции беспроцентные ссуды выдаются только ликвидаторам и инвалидам войны. Выходит, забота была только на бумаге?

Н.ШУПИЛОВ,
инвалид II группы.

Поможем?

Если бы у знаменитого Павлова был компьютер!

Много лет я занимаюсь исследованиями в области рефлексотерапии, трачу на это все свои деньги. Накопился огромный и интересный материал. Можно быстро и эффективно помогать людям, диагностировать их. Но как минимум надо создать программу индивидуальной профилактики заболеваний. Нужен компьютер, а по цене он совершенно недоступен. Понимая, что исследования в области медицины, да еще не в столичном городе, мало кого волнуют, ведь они не окупаются мгновенно, но зарплата врача так мала, что прошу помощи. Надежда умирает последней, а вдруг какая-то фирма или банк не позволят ей умереть, и тогда мне удастся подарить родному городу и больным людям труд всей моей жизни. Конечно, я не Павлов, но сколько бы он успел, будь у него компьютер!

Виктор КИРЕЕВ,
врач.

г.Пинск.
Телефон 3-28-14.

Информация к сведению

Идея принадлежит КПСС?

Интересную информацию сообщил журналистам председатель Белорусского народного фронта Зенон Позняк на пресс-конференции, состоявшейся по итогам научно-практической конференции "Пути выхода из топливно-энергетического кризиса".

По его словам, идея создания Балтийско-Черноморского нефтяного коллектора, которая обсуждалась на конференции, принадлежит еще КПСС. "В 1963 году Совет Министров СССР и КПСС, — сказал Зенон Позняк, — выдали даже распоряжение, чтобы этот коллектор создать, но не смогли его осуществить..." Еще более лидер БНФ заинтриговал журналистов, когда сказал, что позже об этом будет "сказано более подробно", а пока это лишь информация к сведению.

Константин ГЕНИК,
БелаПАН.

Закон Рэспублікі Беларусь

АБ ПАЖАРНАЙ БЯСПЕЦЫ

Гэты Закон вызначае прававую аснову і прынцыпы арганізацыі сістэмы пажарнай бяспекі і дзяржаўнага пажарнага нагляду ў Рэспубліцы Беларусь, якія дзейнічаюць у мэтах аховы ад пажару жыцця і здароўя людзей, нацыянальнага набытку, усіх відаў уласнасці і эканомікі Рэспублікі Беларусь.

Раздзел I. Агульныя палажэнні

Артыкул 1. Сістэма пажарнай бяспекі ў Рэспубліцы Беларусь

Сістэма пажарнай бяспекі ў Рэспубліцы Беларусь складаецца з комплексу эканамічных, сацыяльных, арганізацыйных, навукова-тэхнічных і прававых мер, а таксама сіл і сродкаў пажарнай службы, накіраваных на папярэджванне і ліквідацыю пажараў.

Артыкул 2. Прававое рэгуляванне дзейнасці па забеспячэнню пажарнай бяспекі

Дзейнасць па забеспячэнню пажарнай бяспекі ажыццяўляецца ў адпаведнасці з гэтым Законам і іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь, а таксама на падставе патрабаванняў стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі, што дзейнічаюць на тэрыторыі рэспублікі.

Артыкул 3. Дзяржаўнае кіраванне ў галіне забеспячэння пажарнай бяспекі

Дзяржаўнае кіраванне ў галіне забеспячэння пажарнай бяспекі ажыццяўляецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь, мясцовымі Саветамі народных дэпутатаў.

Артыкул 4. Нагляд і кантроль у галіне забеспячэння пажарнай бяспекі

Дзяржаўны нагляд за забеспячэннем пажарнай бяспекі міністэрствамі, дзяржаўнымі камітэтамі, ведамствамі, прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі незалежна ад форм уласнасці, а таксама грамадзянамі ажыццяўляюць органы дзяржаўнага пажарнага нагляду Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Нагляд за забеспячэннем пажарнай бяспекі ў лясах, на аб'ектах Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь, падземных збудаваннях, транспартных сродках, што знаходзяцца ў дарозе, а таксама пры захоўванні і выкарыстанні выбуховых рэчываў ажыццяўляюць адпаведныя міністэрствы і ведамствы, уладальнікі аб'ектаў.

Ведамасны кантроль за станам пажарнай бяспекі на аб'ектах ажыццяўляюць міністэрствы, дзяржаўныя камітэты і ведамствы.

Артыкул 5. Планаванне мерапрыемстваў па забеспячэнню пажарнай бяспекі

Мерапрыемствы па забеспячэнню пажарнай бяспекі, развіццю і ўдасканаленню матэрыяльна-тэхнічнай базы пажарнай службы прадугледжваюцца праграмамі эканамічнага і сацыяльнага развіцця рэспублікі, абласцей, гарадоў, населеных пунктаў, міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў, ведамстваў, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый.

Артыкул 6. Удзел працоўных калектываў і грамадзян у ажыццяўленні мерапрыемстваў па забеспячэнню пажарнай бяспекі

Працоўныя калектывы і грамадзяне ажыццяўляюць мерапрыемствы па забеспячэнню пажарнай бяспекі праз удзел у грамадскіх і няштатных пажарных аб'яднаннях і фарміраваннях.

Дзейнасць грамадскіх пажарных аб'яднанняў ажыццяўляецца ў адпаведнасці з іх статутамі. Няштатныя пажарныя фарміраванні (каманды, дружыны, разлікі, групы няштатных пажарных інспектараў, пажарна-тэхнічныя камісіі, вучэбна-метадычныя цэнтры, клубы юных пажарных) функцыянуюць у адпаведнасці з Палажэннем, якое зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Наймальнікі маюць права рабіць аплату, прадастаўляць дадатковы водпуск, іншыя льготы і заахвочванні членам няштатных пажарных фарміраванняў за ўдзел у прафілактыцы і тушэнні пажараў.

Раздзел II. Асноўныя напрамкі дзяржаўнага кіравання сістэмай пажарнай бяспекі

Артыкул 7. Навукова-тэхнічнае забеспячэнне пажарнай бяспекі

Навукова-тэхнічнае забеспячэнне пажарнай бяспекі з'яўляецца адным з прыярытэтных напрамкаў навукі Рэспублікі Беларусь і ажыццяўляецца праз каардынуючы орган, які ствараецца пры пажарнай службе Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 8. Сістэма проціпажарнага нарміравання і стандартызацыі

Патрабаванні па забеспячэнню пажарнай бяспекі народнагаспадарчага комплексу прадугледжваюцца ў стандартах, нормах, правілах і іншых дакументах і ўтвараюць сістэму проціпажарнага нарміравання і стандартызацыі.

Патрабаванні сістэмы проціпажарнага нарміравання і стандартызацыі з'яўляюцца абавязковымі для выканання ўсімі міністэрствамі, дзяржаўнымі камітэтамі, ведамствамі, прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі незалежна ад форм уласнасці, а таксама грамадзянамі.

Стандарты, нормы і правілы, якія закранаюць патрабаванні пажарнай бяспекі, падлягаюць узгадненню ва ўстаноўленым парадку з органамі дзяржаўнага пажарнага нагляду.

Артыкул 9. Сертыфікацыя прадукцыі і тавараў на адпаведнасць патрабаванням пажарнай бяспекі

Прадукцыя і тавары, выкарыстанне якіх можа ўяўляць пажарную небяспеку для жыцця, здароўя або маёмасці грамадзян і прычыніць шкоду навакольнаму асяроддзю, падлягаюць ва ўстаноўленым парадку абавязковай сертыфікацыі на адпаведнасць патрабаванням пажарнай бяспекі. Рэалізацыя такой прадукцыі ў Рэспубліцы Беларусь без сертыфіката і знака, што пацвярджаюць адпаведнасць яе ўстаноўленым патрабаванням, забараняецца.

Сертыфікацыі на адпаведнасць патрабаванням пажарнай бяспекі падлягаюць прадукцыя і тавары, якія выпускаюцца ў Рэспубліцы Беларусь прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці, а таксама закупляюцца за межамі рэспублікі для выкарыстання на ўнутраным рынку.

Артыкул 10. Ліцэнзаванне ў галіне пажарнай бяспекі

Абавязковаму ліцэнзаванню органамі дзяржаўнага пажарнага нагляду з мэтай забеспячэння пажарнай бяспекі, абароны правоў і законных інтарэсаў спажыўцоў ва ўстаноўленым парадку падлягаюць: функцыянаванне пажара- і выбухованебяспечных будынкаў, збудаванняў і вытворчасцей, аб'ектаў з масавым знаходжаннем людзей; праектаванне, мантаж, наладка і тэхнічнае абслугоўванне аўтаматычных проціпажарных сістэм на прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях; правядзенне сертыфікацыі і выпрабаванняў на пажарную бяспеку і вогнеўстойлівасць рэчываў, матэрыялаў, вырабаў, абсталявання і будаўнічых канструкцый; стварэнне падраздзяленняў, што ажыццяўляюць папярэджванне і тушэнне пажараў на прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях; выпуск пажарнай тэхнікі, абсталявання, узбраення, сродкаў тушэння і проціпажарнай аховы.

Артыкул 11. Інфармаванне насельніцтва аб пажарах і пытаннях пажарнай бяспекі

Дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі па патрабаванню органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду бясплатна змяшчаюць і перадаюць для насельніцтва інфармацыю проціпажарнай накіраванасці.

Выдаваемыя ў рэспубліцы публікацыі навуковага, метадычнага і інфармацыйнага характару ў галіне праектавання, вытворчасці, будаўніцтва і эксплуатацыі будынкаў, збудаванняў, тэхналагічных працэсаў і тэхнічных устройстваў з улікам пытанняў, якія ў іх адлюстроўваюцца, павінны змяшчаць поўныя і аб'ектыўныя звесткі аб забеспячэнні пажарнай бяспекі, неабходных проціпажарных мерапрыемствах.

Артыкул 12. Дзяржаўны ўлік пажараў

Дзяржаўны ўлік пажараў і іх вынікаў ажыццяўляецца Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізу.

Міністэрствы, дзяржаўныя камітэты, ведамствы, прадпрыемствы, установы і арганізацыі незалежна ад форм уласнасці, а таксама выканаўчыя камітэты мясцовых Саветаў народных дэпутатаў абавязаны прадстаўляць у мясцовыя органы Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізу звесткі аб пажарах, што адбыліся на іх аб'ектах і тэрыторыях.

Правілы дзяржаўнага ўліку пажараў, парадак прадстаўлення звестак аб пажарах і іх выніках зацвярджаюцца Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізу па ўзгадненню з Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Абагульненыя звесткі аб пажарах па рэспубліцы, абласцях і раёнах, а таксама па галінах народнай гаспадаркі Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізу, яго органамі на месцах штоквартальна накіроўваюцца выканаўчым камітэтам адпаведных Саветаў народных дэпутатаў, міністэрствам, дзяржаўным камітэтам і ведамствам, абласным, гарадскім і раённым арганізацыям для распрацоўкі і ажыццяўлення мер па забеспячэнню пажарнай бяспекі падведамных аб'ектаў.

Артыкул 13. Страхаванне ад пажараў

Парадак страхавання ад пажараў устанаўліваецца заканадаўствам і павінен прадугледжваць ільготы ў выглядзе скідак са страхавых узносаў пры забеспячэнні страхавальнікамі нарматыўнага ўзроўню пажарнай бяспекі іх застрахаванай маёмасці, а таксама зніжэнне сумы страхавога пакрыцця або адмова ў яго выплаце, калі ўзнікненне пажару і наступіўшыя вынікі з'явіліся рэзультатам парушэння стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі або невыканання прадпісанняў органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду.

Размеры і форма прадастаўлення льгот па страхавых плацяжах і змяншэння або адмовы ў выплаце страхавога пакрыцця вызначаюцца страхавымі арганізацыямі ў парадку, які ўстанаўліваецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, і на падставе адпаведных заключэнняў органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду.

Арганізацыі, якія ажыццяўляюць страхаванне ад пажараў, абавязаны праводзіць адлічэнні ад прыбытку, што атрымліваецца ад страхавых плацяжоў на папераджальныя проціпажарныя мерапрыемствы і развіццё пажарнай службы ў размерах, якія ўстанаўліваюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Раздзел III. Кампетэнцыя дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў, службовых асоб і грамадзян па забеспячэнню пажарнай бяспекі

Артыкул 14. Забеспячэнне пажарнай бяспекі

Пажарная бяспека забяспечваецца прывядзеннем аб'ектаў і населеных пунктаў у такі стан, пры якім выключаецца магчымасць узнікнення пажару ці забяспечваецца абарона людзей і ахова матэрыяльных каштоўнасцей ад агню і яго небяспечных фактараў. Забеспячэнне пажарнай бяспекі з'яўляецца абавязкам кіраўнікоў, адпаведных службовых асоб і работнікаў міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў, ведамстваў, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці, а таксама грамадзян.

Гэтыя абавязкі кіраўнікоў, службовых асоб і работнікаў міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў, ведамстваў, прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый павінны быць адлюстраваны ў адпаведных службовых інструкцыях.

Артыкул 15. Кампетэнцыя выканаўчых камітэтаў мясцовых Саветаў народных дэпутатаў

Выканаўчыя камітэты мясцовых Саветаў народных дэпутатаў:

1) рэгулярна аналізуюць стан пажарнай бяспекі, прымаюць па гэтых пытаннях рашэнні, распрацоўваюць планы і ажыццяўляюць мерапрыемствы па забеспячэнню пажарнай бяспекі на тэрыторыі адпаведных Саветаў народных дэпутатаў;

2) вырашаюць пытанні арганізацыі і фінансавання пажарнай службы, стварэння для яе неабходнай матэрыяльна-тэхнічнай базы;

3) садзейнічаюць стварэнню і дзейнасці прадпрыемстваў і арганізацый, якія спецыялізуюцца на выкананні проціпажарных работ і паслуг, вырабу проціпажарнага абсталявання;

4) ажыццяўляюць праверкі і праводзяць агляды проціпажарнага стану населеных пунктаў і жыллёвага фонду, прыцягваюць прадпрыемствы, установы і арганізацыі для выканання мерапрыемстваў па забеспячэнню пажарнай бяспекі;

5) арганізуюць абучэнне насельніцтва мерам пажарнай бяспекі;

6) ва ўстаноўленым парадку прыцягваюць насельніцтва, працоўныя калектывы і воінскія часці на барацьбу з пажарамі, ствараюць няштатныя пажарныя фарміраванні (каманды, дружыны, разлікі, групы няштатных пажарных інспектараў, вучэбна-метадычныя цэнтры, клубы юных пажарных), праводзяць праверкі іх работы.

Артыкул 16. Абавязкі міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў і ведамстваў

Міністэрствы, дзяржаўныя камітэты і ведамствы:

1) вызначаюць асноўныя напрамкі дзейнасці ў галіне забеспячэння пажарнай бяспекі, распрацоўваюць комплексныя проціпажарныя мерапрыемствы, якія маюць значэнне для галіны або некалькіх аб'ектаў;

2) распрацоўваюць і зацвярджаюць па ўзгадненню з органамі дзяржаўнага пажарнага нагляду ведамасныя нарматыўныя дакументы па пытаннях пажарнай бяспекі;

3) уключаюць патрабаванні пажарнай бяспекі ў распрацоўваемыя стандарты, тэхнічныя ўмовы, пашпарты, правілы, інструкцыі і іншую дакументацыю, ажыццяўляюць кантроль за іх выкананнем пры праектаванні, будаўніцтве, рэканструкцыі і эксплуатацыі аб'ектаў, а таксама пры вырабе рэчываў, матэрыялаў, машын, прыбораў, абсталявання і тавараў;

4) абагульняюць вопыт работы ў галіне забеспячэння пажарнай бяспекі і аказваюць інфармацыйна-метадычную дапамогу падведамным прадпрыемствам, установам і арганізацыям;

5) уносяць у адпаведныя арганізацыі прапановы па ўдасканаленню стандартаў, норм, правіл і іншых нарматыўных актаў, якія рэгламентуюць дзейнасць па забеспячэнню пажарнай бяспекі;

6) ажыццяўляюць абучэнне мерам пажарнай бяспекі спецыялістаў, студэнтаў, навучэнцаў, праводзяць іх падрыхтоўку і перападрыхтоўку;

7) ва ўстаноўленым парадку арганізуюць навукова-даследчыя і праектныя работы па пытаннях проціпажарнай аховы аб'ектаў.

Артыкул 17. Абавязкі кіраўнікоў і службовых асоб прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый

Кіраўнікі і іншыя службовыя асобы прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый незалежна ад форм уласнасці:

1) забяспечваюць пажарную бяспеку і проціпажарны рэжым на адпаведных прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях;

2) прадугледжваюць арганізацыйныя і інжынерна-тэхнічныя мерапрыемствы па пажарнай бяспецы ў планах эканамічнага і сацыяльнага развіцця прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый, ствараюць пры неабходнасці арганізацыйна-штатную структуру, распрацоўваюць абавязкі і сістэму кантролю, якія забяспечваюць пажарную бяспеку ва ўсіх тэхналагічных звеннях і на этапах вытворчай дзейнасці;

3) забяспечваюць своечасовае выкананне проціпажарных мерапрыемстваў па прадпісаннях, заключэннях і папярэджаннях органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду;

4) укараняюць навукова-тэхнічныя дасягненні ў проціпажарную ахову аб'ектаў, праводзяць работу па вынаходніцтву і рацыяналізацыі, накіраваную на забеспячэнне бяспекі людзей і зніжэнне пажарнай небяспекі тэхналагічных працэсаў вытворчасцей;

5) забяспечваюць выкананне і захаванне проціпажарных патрабаванняў норм, стандартаў, правіл пажарнай бяспекі і тэхнічных умоў пры праектаванні, будаўніцтве, рэканструкцыі, тэхнічным пераўзбраенні і рамонце падведамных ім аб'ектаў, а таксама пры вырабе, транспарціроўцы і выкарыстанні выпускаемых рэчываў, матэрыялаў, прадукцыі, машын, прыбораў і абсталявання;

6) ствараюць няштатныя пажарныя фарміраванні і арганізуюць іх работу;

7) утрымліваюць у спраўным стане пажарную тэхніку, абсталяванне і інвентар, не дапускаюць іх выкарыстання не па прамому прызначэнню;

8) арганізуюць абучэнне работнікаў правілам пажарнай бяспекі і забяспечваюць іх удзел у папярэджванні і тушэнні пажараў, не дапускаюць да работы асоб, якія не прайшлі проціпажарны інструктаж;

9) забяспечваюць распрацоўку плана дзеянняў работнікаў на выпадак узнікнення пажару і праводзяць практычныя трэніроўкі па яго адпрацоўцы;

10) прадстаўляюць па патрабаванню органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду дакументы аб пажарах і іх выніках, звесткі, што характарызуюць стан пажарнай бяспекі аб'ектаў і выпускаемай прадукцыі;

11) прымаюць меры да парушальнікаў норм і правіл пажарнай бяспекі, спаганяюць ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку матэрыяльны ўрон з канкрэтных віноўнікаў пажару;

12) прадастаўляюць ва ўстаноўленым парадку ў неабходных выпадках падраздзяленням пажарнай службы тэхніку, гаруча-змазачныя матэрыялы, прадукты харчавання і месцы адпачынку для асабовага складу пры тушэнні пажараў на адпаведных прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях.

Артыкул 18. Абавязкі работнікаў

Работнікі абавязаны ведаць і выконваць патрабаванні стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі, якія з'яўляюцца складанай часткай іх прафесіянальнай дзейнасці.

Артыкул 19. Абавязкі грамадзян

Кожны грамадзянін абавязаны ведаць і выконваць патрабаванні пажарнай бяспекі ў быце і вытворчай дзейнасці, аказваць пасільную дапамогу ў ліквідацыі пажараў.

Уласнікі кватэр, дамоў і кватэранаймальнікі абавязаны прадастаўляць магчымасць службовым асобам пажарнай службы і прадстаўнікам няштатных пажарных фарміраванняў праводзіць пажарна-тэхнічныя абследаванні жылых і падсобных памяшканняў у парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 20. Абучэнне мерам пажарнай бяспекі

Ва ўстановах сістэмы адукацыі, а таксама прафесіянальнай падрыхтоўкі, на прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях павінна быць арганізавана вывучэнне патрабаванняў пажарнай бяспекі і абучэнне дзеянням у выпадку ўзнікнення пажару з уключэннем адпаведных тэм у праграмы.

Міністэрствы, дзяржаўныя камітэты, ведамствы, якія маюць навучальныя ўстановы, забяспечваюць распрацоўку і выкананне праграм абучэння, падрыхтоўку вучэбна-метадычнай літаратуры і дапаможнікаў па пытаннях пажарнай бяспекі.

Раздзел IV. Пажарная служба Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь

Артыкул 21. Пажарная служба

Пажарная служба ў Рэспубліцы Беларусь — гэта сістэма дзяржаўных органаў, якія ажыццяўляюць тушэнне пажараў, дзяржаўны нагляд за забеспячэннем пажарнай бяспекі і выконваюць іншыя функцыі, накіраваныя на папярэджванне і ліквідацыю пажараў.

Пажарная служба ажыццяўляе сваю дзейнасць у адпаведнасці з Палажэннем, якое зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Пажарная служба ствараецца ў складзе Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь і складаецца з Галоўнага ўпраўлення пажарнай службы, падпарадкаваных яму ўпраўленняў пажарнай службы абласцей і горада Мінска, атрадаў, часцей і пастоў, а таксама навуковых, навучальных устаноў і спецыяльных падраздзяленняў.

Артыкул 22. Парадак стварэння пажарнай службы

Падраздзяленні пажарнай службы ствараюцца і ліквідуюцца ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Агульная колькасць падраздзяленняў пажарнай службы ўстанаўліваецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь па прадстаўленнях Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.

Выканаўчыя камітэты мясцовых Саветаў народных дэпутатаў могуць уводзіць за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў дадатковую колькасць падраздзяленняў пажарнай службы звыш устаноўленай Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 23. Прынцыпы дзейнасці пажарнай службы

Дзейнасць пажарнай службы будуецца на прынцыпах законнасці, адзінаначалля, галоснасці, павагі законных інтарэсаў грамадзян і працоўных калектываў, у цесным узаемадзеянні з грамадскімі аб'яднаннямі і насельніцтвам.

Прыцягненне сіл і сродкаў пажарнай службы для выканання задач, не прадугледжаных гэтым Законам, забараняецца.

Артыкул 24. Пракурорскі нагляд і ведамасны кантроль за дзейнасцю пажарнай службы

Нагляд за законнасцю ў дзейнасці пажарнай службы ажыццяўляецца Генеральным пракурорам Рэспублікі Беларусь і падначаленымі яму пракурорамі.

Ведамасны кантроль за дзейнасцю пажарнай службы ажыццяўляецца Міністэрствам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь і Галоўным упраўленнем пажарнай службы.

Артыкул 25. Адказнасць пажарнай службы

Адказнасць за якасць праводзімага дзяржаўнага пажарнага нагляду і тушэння пажараў у межах сваёй кампетэнцыі нясуць службовыя асобы і работнікі падраздзяленняў пажарнай службы ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Падраздзяленні пажарнай службы не нясуць адказнасці за прычынены ўрон пры ліквідацыі пажару ў выніку абгрунтаванага прымянення вогнетушыльных сродкаў, разборкі канструкцый і іншых дзеянняў па тушэнню пажару, а таксама за невыкананне службовымі асобамі і грамадзянамі патрабаванняў дзеючых стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі.

Артыкул 26. Фінансаванне і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне пажарнай службы

Фінансаванне і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне пажарнай службы ажыццяўляюцца за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, сродкаў прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый, адлічэнняў ад узносаў па ўсіх відах проціпажарнага страхавання будынкаў і маёмасці прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый і грамадзян, добраахвотных грашовых узносаў, у тым ліку і ў замежнай валюце.

Пажарная служба можа фінансавацца з прыцягненнем дадатковых крыніц у парадку, які ўстанаўліваецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 27. Пажарныя атрады, часці і пасты

Пажарныя атрады, часці і пасты — гэта падраздзяленні, якія маюць асабовы склад, спецыяльную пажарную тэхніку і абсталяванне, што прызначаны для ліквідацыі пажараў.

Асноўнымі абавязкамі пажарных атрадаў, часцей і пастоў з'яўляюцца:

1) арганізацыя і ажыццяўленне дзяржаўнага пажарнага нагляду;

2) арганізацыя і правядзенне пажарна-прафілактычных мерапрыемстваў;

3) тушэнне пажараў, удзел у ліквідацыі аварый і катастроф і ратаванне пры гэтым людзей.

Артыкул 28. Правы работнікаў пажарнай службы

Работнікам пажарнай службы для выканання ўскладзеных на іх абавязкаў прадастаўляецца права:

1) для правядзення работ па ліквідацыі пажару: бесперашкодна ўваходзіць ва ўсе памяшканні прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці, а таксама ў памяшканні грамадзян; адчыняць пры неабходнасці зачыненыя дзверы і вокны, агароджвальныя канструкцыі; праводзіць разборку і знос будынкаў; прадпрымаць іншыя дзеянні, звязаныя з выкананнем гэтых работ;

2) часова абмяжоўваць ці забараняць рух транспарту, а таксама доступ грамадзян на асобныя ўчасткі мясцовасці або аб'екты, абавязваць іх пакінуць пэўныя месцы для правядзення работ па ліквідацыі пажару;

3) бесперашкодна карыстацца ў неадкладных выпадках сродкамі сувязі, якія належаць прадпрыемствам, установам, арганізацыям і грамадзянам;

4) атрымліваць ад службовых асоб аб'екта звесткі, неабходныя для арганізацыі эфектыўнага тушэння пажару;

5) прыцягваць ва ўстаноўленым парадку для ліквідацыі пажару людскія і матэрыяльна-тэхнічныя рэсурсы прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый незалежна ад іх ведамаснай прыналежнасці.

Артыкул 29. Кіраўніцтва тушэннем пажару

Кіраўніцтва сіламі і сродкамі на пажары ажыццяўляецца службовай асобай пажарнай службы — кіраўніком тушэння пажару.

Кіраўнік тушэння пажару з'яўляецца адзінаначальнікам, яму падпарадкоўваюцца ўсе сілы і сродкі, што знаходзяцца на месцы пажару. Ніхто не мае права ўмешвацца ў дзеянні кіраўніка тушэння пажару або адмяняць яго распараджэнні.

Артыкул 30. Парадак і ўмовы праходжання службы ў падраздзяленнях пажарнай службы

Работнікам пажарнай службы з'яўляецца асоба, што знаходзіцца на штатнай пасадзе ў органе, падраздзяленні, навучальнай установе або ўстанове пажарнай службы, якой ва ўстаноўленым парадку прысвоена спецыяльнае званне, а таксама асоба, якая праходзіць стацыянарнае навучанне ў навучальнай установе пажарнай службы.

У пажарную службу прымаюцца на добраахвотнай аснове грамадзяне Рэспублікі Беларусь старэйшыя за 18 гадоў, здольныя па сваіх асабістых, маральных, дзелавых якасцях, стану здароўя і ўзроўню адукацыі выконваць ускладзеныя на пажарную службу абавязкі. На вучобу ў навучальныя ўстановы пажарнай службы могуць прымацца асобы маладзейшыя за 18 гадоў.

Для работнікаў пажарнай службы ўстанаўліваецца агульная працягласць рабочага часу на працягу тыдня ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Работнік пажарнай службы можа быць звольнены са службы па ўласнаму жаданню, па дасягненні ўстаноўленага ўзросту, па хваробе, па выслузе гадоў, якія даюць права на назначэнне пенсіі, па выслузе тэрміну службы, прадугледжанага дагаворам, па абмежаванаму стану здароўя, па скарачэнню штатаў, у сувязі з пераходам на іншую работу, па выніках выпрабавання, па службовай неадпаведнасці, за парушэнне дысцыпліны, за правіннасці, якія дыскрэдытуюць работніка службы, у сувязі з учыненнем злачынства.

Выкананне службовых абавязкаў ва ўмовах павышанай рызыкі і прафесіянальнай шкоднасці, а таксама час праходжання службы ў раёнах з неспрыяльнымі экалагічнымі і іншымі асаблівымі ўмовамі службы залічваюцца ў працоўны стаж на льготных умовах у парадку, які ўстанаўліваецца заканадаўствам. Замяшчэнне вакантных пасад у органах, падраздзяленнях і ва ўстановах пажарнай службы можа ажыццяўляцца шляхам заключэння дагавораў і кантрактаў, а таксама ў конкурсным парадку.

Асобам сярэдняга і старшага начальніцкага складу пажарнай службы, а таксама супрацоўнікам дзяржаўнага пажарнага нагляду забараняецца заняцце любымі відамі прадпрымальніцкай дзейнасці і сумяшчальніцтва на прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях іншых міністэрстваў і ведамстваў, за выключэннем навуковай, выкладчыцкай і творчай дзейнасці.

Артыкул 31. Аплата працы работнікаў пажарнай службы

Грашовае ўтрыманне работнікаў пажарнай службы ўстанаўліваецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь і ўключае ў сябе службовы аклад, аклад па спецыяльнаму званню, працэнтную надбаўку за выслугу гадоў і іншыя даплаты.

Размеры грашовага ўтрымання павінны ўлічваць характар і ўмовы работы, прафесіянальную рызыку, стымуляваць дасягненне высокіх вынікаў у службовай дзейнасці і кампенсаваць фізічныя і інтэлектуальныя затраты.

У выпадку неабходнасці работнікі пажарнай службы могуць рашэннем начальніка органа або падраздзялення пажарнай службы прыцягвацца да работы звыш устаноўленай нормы рабочага часу. За звышурочную работу, а таксама за работу ў начны час, выходныя і святочныя дні работніку пажарнай службы выплачваецца даплата ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Работнікі пажарнай службы, якія прыцягваюцца і нясуць службу ў зонах радыеактыўнага забруджання, атрымліваюць грашовае ўтрыманне і карыстаюцца льготамі ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Раздзел V. Дзяржаўны пажарны нагляд

Артыкул 32. Дзяржаўны пажарны нагляд

Дзяржаўны пажарны нагляд у Рэспубліцы Беларусь праводзіцца ў мэтах аховы ад пажараў жыцця і здароўя людзей, нацыянальнага набытку і забеспячэння ўстойлівага функцыянавання эканомікі.

Артыкул 33. Органы дзяржаўнага пажарнага нагляду

Дзяржаўны пажарны нагляд у Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца пажарнай службай Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь. Органы дзяржаўнага пажарнага нагляду падраздзяляюцца на рэспубліканскі і мясцовыя. Рэспубліканскім органам дзяржаўнага пажарнага нагляду з'яўляецца Галоўнае ўпраўленне пажарнай службы Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь, мясцовымі — упраўленні пажарных службаў абласцей і горада Мінска, атрады пажарнай службы гарадоў і раёнаў, непасрэдна падпарадкаваныя Галоўнаму, абласным і Мінскаму гарадскому ўпраўленням пажарных службаў.

Прадпісанні, заключэнні, пастановы, пратаколы і папярэджанні органа дзяржаўнага пажарнага нагляду ў межах яго кампетэнцыі абавязковыя для выканання ўсімі грамадзянамі, міністэрствамі, дзяржаўнымі камітэтамі і ведамствамі, а таксама прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці. Яны могуць быць зменены або адменены толькі вышэйстаячай службовай асобай дзяржаўнага пажарнага нагляду ці абскарджаны ў суд. Абскарджанне прадпісанняў, заключэнняў, пастаноў, пратаколаў і папярэджанняў не прыпыняе іх дзеянне.

У сваёй дзейнасці органы дзяржаўнага пажарнага нагляду ўзаемадзейнічаюць з іншымі органамі дзяржаўнага нагляду.

Артыкул 34. Службовыя асобы органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду

Начальнік Галоўнага ўпраўлення пажарнай службы Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь з'яўляецца Галоўным дзяржаўным інспектарам Рэспублікі Беларусь па пажарнаму нагляду.

Намеснікі начальніка Галоўнага ўпраўлення пажарнай службы з'яўляюцца намеснікамі Галоўнага дзяржаўнага інспектара Рэспублікі Беларусь па пажарнаму нагляду.

Начальнікі структурных падраздзяленняў, іх намеснікі і інжынерна-інспектарскі склад Галоўнага ўпраўлення пажарнай службы з'яўляюцца старшымі дзяржаўнымі інспектарамі Рэспублікі Беларусь па пажарнаму нагляду.

Начальнікі ўпраўленняў пажарнай службы абласцей і горада Мінска з'яўляюцца галоўнымі дзяржаўнымі інспектарамі абласцей і горада Мінска па пажарнаму нагляду.

Намеснікі начальнікаў упраўленняў пажарнай службы абласцей і горада Мінска з'яўляюцца намеснікамі галоўных дзяржаўных інспектараў абласцей і горада Мінска па пажарнаму нагляду.

Начальнікі структурных падраздзяленняў, іх намеснікі і інжынерна-інспектарскі склад упраўленняў пажарнай службы абласцей і горада Мінска з'яўляюцца старшымі дзяржаўнымі інспектарамі абласцей і горада Мінска па пажарнаму нагляду.

Начальнікі атрадаў і часцей пажарнай службы гарадоў і раёнаў з'яўляюцца галоўнымі дзяржаўнымі інспектарамі гарадоў і раёнаў па пажарнаму нагляду.

Намеснікі начальнікаў і інжынерна-інспектарскі склад атрадаў гарадоў і раёнаў, начальнікі, намеснікі начальнікаў, інжынерна-інспектарскі склад часцей, якія ўваходзяць у атрады гарадоў і раёнаў, а таксама начальнікі, намеснікі начальнікаў і інжынерна-інспектарскі склад атрадаў і часцей пажарнай службы па ахове аб'ектаў з'яўляюцца дзяржаўнымі пажарнымі інспектарамі.

Кампетэнцыя службовых асоб органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду ў аб'ёме прадастаўленых гэтым Законам правоў і абавязкаў вызначаецца Галоўным дзяржаўным інспектарам Рэспублікі Беларусь па пажарнаму нагляду.

Артыкул 35. Абавязкі органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду

Органы дзяржаўнага пажарнага нагляду Рэспублікі Беларусь:

1) ажыццяўляюць нагляд за выкананнем міністэрствамі і ведамствамі, прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі незалежна ад форм уласнасці і грамадзянамі патрабаванняў гэтага Закона, стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі;

2) распрацоўваюць нормы і правілы пажарнай бяспекі, даюць заключэнні па праектах проціпажарных патрабаванняў, норм, правіл, стандартаў і тэхнічных умоў;

3) ажыццяўляюць выбарачны кантроль за выкананнем праектнымі і будаўнічымі арганізацыямі, прадпрыемствамі і грамадзянамі проціпажарных патрабаванняў пры праектаванні, будаўніцтве, рэканструкцыі і тэхнічным пераўзбраенні аб'ектаў незалежна ад іх форм уласнасці;

4) інфармуюць насельніцтва аб стане пажарнай бяспекі аб'ектаў і выніках наглядной дзейнасці;

5) аказваюць дапамогу няштатным пажарным фарміраванням у арганізацыі прафілактычнай работы і баявой падрыхтоўкі;

6) удзельнічаюць у камісіях па прыёмцы ў эксплуатацыю завершаных будаўніцтвам аб'ектаў;

7) аказваюць дапамогу міністэрствам, ведамствам, дзяржаўным камітэтам, прадпрыемствам, установам і арганізацыям у абучэнні навучэнцаў, студэнтаў і работнікаў патрабаванням пажарнай бяспекі.

Артыкул 36. Правы органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду

Органам дзяржаўнага пажарнага нагляду для выканання ўскладзеных на іх абавязкаў прадастаўляецца права:

1) праводзіць пажарна-тэхнічныя абследаванні аб'ектаў незалежна ад форм уласнасці і іх ведамаснай прыналежнасці, выдаваць прадпісанні, папярэджанні, заключэнні і рэкамендацыі па ўстараненню парушэнняў стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі. Не дапускаецца абследаванне індывідуальных жылых дамоў і пабудоў пры іх, кватэр у начны час;

2) ажыццяўляць праверку ведання пытанняў пажарнай бяспекі работнікамі і грамадзянамі ў прадугледжаных заканадаўствам выпадках;

3) патрабаваць і атрымліваць ад міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў і ведамстваў, прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый і грамадзян звесткі і дакументы, якія характарызуюць стан пажарнай бяспекі будынкаў, збудаванняў і выпускаемай прадукцыі, а таксама аб пажарах і іх выніках;

4) каардынаваць і праводзіць навуковыя даследаванні, дзяржаўныя выпрабаванні, сертыфікацыю і ліцэнзаванне ў галіне пажарнай бяспекі;

5) прыцягваць ва ўстаноўленым парадку спецыялістаў навукова-даследчых і праектных арганізацый, інжынерна-тэхнічных і іншых работнікаў аб'ектаў для ўдзелу ў распрацоўцы проціпажарных мерапрыемстваў, правядзення пажарна-тэхнічных экспертыз, а ў выпадку неабходнасці і для ўдзелу ў рабоце па кантролю за выкананнем стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі;

6) прыпыняць поўнасцю або часткова пасля невыканання адпаведных папярэджанняў работу прадпрыемства, арганізацыі, будаўніцтва, рэканструкцыю, тэхнічнае пераўзбраенне, рамонт аб'ектаў і правядзенне работ пры парушэнні стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі, адступленні ад праектнай дакументацыі, а таксама забараняць эксплуатацыю будынка, збудавання, памяшкання, машын, прыбораў, абсталявання і іншых устройстваў, выпуск і выкарыстанне прадукцыі, што функцыянуюць з парушэннем або не адпавядаюць патрабаванням тэхнічных умоў і стандартаў па пажарнай бяспецы. Прыпыненне ажыццяўляецца без адпаведнага папярэджання, калі створана непасрэдная пагроза ўзнікнення пажару;

7) накладаць у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам штрафы на службовых асоб, работнікаў і грамадзян за парушэнне стандартаў, норм і правіл пажарнай бяспекі або невыкананне прадпісанняў, заключэнняў, а таксама пратаколаў і пастаноў органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду аб прыпыненні работы аб'екта, вытворчага ўчастка, агрэгата;

8) выдаваць тэхнічную, інфармацыйна-даведачную і іншую літаратуру, накіраваную на папярэджанне пажараў і ўдасканальванне дзейнасці па забеспячэнню пажарнай бяспекі.

Работнікі дзяржаўнага пажарнага нагляду, якія працуюць у сельскай мясцовасці, пры выкананні службовых абавязкаў маюць права бясплатна карыстацца ў межах раёна ўсімі відамі грамадскага транспарту (акрамя таксі) прыгарадных і мясцовых зносін.

Раздзел VI. Гарантыі прававой і сацыяльнай абароны работнікаў пажарнай службы

Артыкул 37. Прававая абарона работнікаў пажарнай службы

Работнікі пажарнай службы знаходзяцца пад абаронай дзяржавы і пры выкананні службовых абавязкаў з'яўляюцца недатыкальнымі асобамі.

Дзяржаўныя інспектары па пажарнаму нагляду з'яўляюцца прадстаўнікамі ўлады. Пры ажыццяўленні сваіх функцый яны незалежныя, кіруюцца законамі, стандартамі, нормамі і правіламі пажарнай бяспекі і падсправаздачныя толькі вышэйстаячым службовым асобам органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду.

Артыкул 38. Недапушчальнасць умяшання ў дзейнасць работніка пажарнай службы

Работнік пажарнай службы пры выкананні ўскладзеных на яго абавязкаў падпарадкоўваецца толькі свайму непасрэднаму і прамым начальнікам. Ніхто іншы не мае права ўмешвацца ў законную дзейнасць работніка пажарнай службы.

Уздзеянне на службовых асоб і работнікаў пажарнай службы з мэтай перашкодзіць выкананню службовых абавязкаў цягне адказнасць, устаноўленую дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 39. Дзяржаўнае страхаванне работнікаў пажарнай службы

Работнікі пажарнай службы падлягаюць дзяржаўнаму абавязковаму асабістаму страхаванню за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў, сродкаў, якія паступаюць ад міністэрстваў, ведамстваў, прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый і грамадзян.

Страхавыя выпадкі, размеры і парадак страхавых выплат вызначаюцца нарматыўнымі актамі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь аб дзяржаўным абавязковым асабістым страхаванні асоб радавога і начальніцкага складу органаў унутраных спраў.

Артыкул 40. Забеспячэнне работнікаў пажарнай службы жылой плошчай

Работнікі пажарнай службы забяспечваюцца выканаўчымі камітэтамі мясцовых Саветаў народных дэпутатаў службовымі жылымі памяшканнямі ў выглядзе асобнай кватэры або дома па нормах, устаноўленых дзеючым заканадаўствам.

Работнікі пажарнай службы, пералік якіх вызначае Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, забяспечваюцца жылой плошчай у адпаведнасці з артыкулам 28 (за выключэннем частак першай, шостай і восьмай) Закона Рэспублікі Беларусь "Аб міліцыі".

У выпадку гібелі (смерці) работніка пажарнай службы ў сувязі з ажыццяўленнем ім службовай дзейнасці за сям'ёй загінуўшага (памёршага) захоўваецца права на атрыманне жылой плошчы на тых падставах, якія меліся пры пастаноўцы на ўлік, і не пазней аднаго года з дня гібелі (смерці) работніка пажарнай службы.

Артыкул 41. Права работнікаў пажарнай службы на аплатныя водпускі

Работнікам пажарнай службы аплатныя водпускі прадастаўляюцца ў адпаведнасці з нарматыўнымі актамі Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 42. Забеспячэнне работнікаў пажарнай службы тэлефонамі і прадастаўленне іх дзецям месцаў у дзіцячых дашкольных установах

Работнікам пажарнай службы кватэрныя тэлефоны ўстанаўліваюцца на працягу аднаго года з дня падачы заявы.

Работнікам пажарнай службы гарантуецца прадастаўленне іх дзецям месцаў у дашкольных установах на працягу трох месяцаў з дня падачы заявы.

Аплата знаходжання дзяцей у ведамасных дзіцячых дашкольных установах работнікамі пажарнай службы праводзіцца ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

Артыкул 43. Права работнікаў пажарнай службы пры знаходжанні ў службовых камандзіроўках

Работнікі пажарнай службы, якія знаходзяцца ў службовых камандзіроўках, карыстаюцца правам на нечарговае набыццё праязных дакументаў на ўсе віды транспарту.

Артыкул 44. Права работнікаў пажарнай службы на бясплатнае лячэнне і набыццё лякарстваў

Работнікам пажарнай службы, якія атрымалі траўмы, калецтвы, цялесныя пашкоджанні, захворванні пры тушэнні пажараў, ліквідацыі аварый і катастроф, выдача лякарстваў у перыяд лячэння і лячэнне праводзяцца за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў.

Артыкул 45. Сацыяльная абарона пенсіянераў пажарнай службы

За работнікамі пажарнай службы, звольненымі са службы па дасягненні ўстаноўленага ўзросту, па хваробе, па абмежаванаму стану здароўя, па скарачэнню штатаў пры наяўнасці ў іх падстаў для назначэння пенсіі па лініі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь, захоўваецца права карыстання льготамі, прадугледжанымі для работнікаў пажарнай службы.

Раздзел VII. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб пажарнай бяспецы

Артыкул 46. Адказнасць за парушэнне патрабаванняў пажарнай бяспекі

Адказнасць за парушэнне патрабаванняў пажарнай бяспекі на прадпрыемствах, ва ўстановах і ў арганізацыях незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці нясуць персанальна іх кіраўнікі, па галінах — кіраўнікі міністэрстваў, дзяржаўных камітэтаў і ведамстваў, а па гарадах і іншых населеных пунктах — выканаўчыя камітэты мясцовых Саветаў народных дэпутатаў.

Адказнасць за парушэнне патрабаванняў пажарнай бяспекі ў жылых памяшканнях дзяржаўнага, грамадскага фонду, фонду жыллёва-будаўнічых кааператываў ускладаецца на кватэранаймальнікаў, а ў жылых кватэрах, дамах, надворных будынках, дачах і іншых пабудовах, што належаць грамадзянам на праве прыватнай уласнасці, — на іх уласнікаў.

Урон, прычынены пажарамі, падлягае пакрыццю ў парадку, які ўстанаўліваецца дзеючым заканадаўствам.

Асобы, якія парушаюць або не выконваюць гэты Закон, стандарты, нормы і правілы пажарнай бяспекі, прадпісанні, заключэнні, пастановы і пратаколы органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду, а таксама асобы, вінаватыя ва ўзнікненні пажараў, нясуць дысцыплінарную, матэрыяльную, адміністрацыйную і крымінальную адказнасць у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 47. Адказнасць за скажэнне звестак для дзяржаўнага ўліку пажараў

Адказнасць за скажэнне звестак аб пажарах, несвоечасовасць іх прадстаўлення ў органы Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізу нясуць кіраўнікі прадпрыемстваў, устаноў, страхавых і іншых арганізацый незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ

15 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2403-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб пажарнай бяспецы"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь "Аб пажарнай бяспецы" з дня яго апублікавання.

Тэрміны ўвядзення сертыфікацыі і ліцэнзавання ў галіне пажарнай бяспекі вызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

2. Даручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь на працягу 1993 года:

унесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапановы аб прывядзенні заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законам;

разгледзець пытанне аб стварэнні дзяржаўнай пажарнай службы ў сельскай мясцовасці;

прыняць неабходныя ў адпаведнасці з гэтым Законам нарматыўныя акты;

прывесці ў адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб пажарнай бяспецы" рашэнні ўрада Рэспублікі Беларусь;

забяспечыць перагляд і адмену міністэрствамі, дзяржаўнымі камітэтамі і ведамствамі Рэспублікі Беларусь нарматыўных актаў, якія супярэчаць гэтаму Закону.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

15 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб асновах выкарыстання паветранай прасторы

Гэты Закон рэгламентуе асновы выкарыстання паветранай прасторы юрыдычнымі і фізічнымі асобамі (эксплуатантамі паветранай прасторы) у мэтах забеспячэння абароны Рэспублікі Беларусь, задавальнення патрэбнасцей яе народнай гаспадаркі і грамадзян.

Да дзейнасці па выкарыстанню паветранай прасторы адносяцца палёты паветраных суднаў, усе віды баявой стральбы, пускі ракет, узрыўныя работы, а таксама іншыя віды дзейнасці, якія звязаны з перамяшчэннем і знаходжаннем у паветранай прасторы матэрыяльных аб'ектаў і прадстаўляюць патэнцыяльную пагрозу бяспецы паветранага руху.

Артыкул 1. Сфера дзеяння Закона

Дзеянне гэтага Закона распаўсюджваецца на ўсіх эксплуатантаў паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь незалежна ад форм уласнасці, дзяржаўнай і ведамаснай прыналежнасці, а таксама на органы кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху.

Артыкул 2. Заканадаўства аб выкарыстанні паветранай прасторы

Выкарыстанне паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь рэгулюецца гэтым Законам, Палажэннем аб выкарыстанні паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь, якое зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, і іншымі актамі заканадаўства.

Артыкул 3. Міжнародныя дагаворы

Рэспубліка Беларусь выконвае свае абавязацельствы па міжнародных дагаворах у галіне выкарыстання паветранай прасторы ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам і міжнародным правам.

Калі міжнародным дагаворам, у якім удзельнічае Рэспубліка Беларусь, устанаўліваюцца іншыя правілы, чым тыя, якія прадугледжаны ў гэтым Законе, то прымяняюцца правілы міжнароднага дагавора.

Артыкул 4. Паветраная прастора Рэспублікі Беларусь

Рэспубліка Беларусь валодае поўным і выключным суверэнітэтам над сваёй паветранай прасторай.

Пад паветранай прасторай Рэспублікі Беларусь разумеецца частка паветранай сферы, размешчаная над яе сухапутнай і воднай тэрыторыяй.

Паветраная прастора Рэспублікі Беларусь адкрыта для выкарыстання пры ўмове выканання патрабаванняў дзеючага заканадаўства.

Артыкул 5. Структура паветранай прасторы

Структура паветранай прасторы ўключае ў сябе наступныя асноўныя элементы:

паветраныя калідоры перасячэння Дзяржаўнай граніцы Рэспублікі Беларусь;

раёны аэрадромаў, аэравузлоў, палігонаў і пілатажныя зоны;

паветраныя трасы, мясцовыя паветраныя лініі, маршруты выраўноўвання, пастаянныя маршруты палётаў па-за паветранымі трасамі і мясцовымі паветранымі лініямі;

спецыяльныя і забароненыя зоны.

Артыкул 6. Дзяржаўнае рэгуляванне выкарыстання паветранай прасторы

Дзяржаўнае рэгуляванне выкарыстання паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь ажыццяўляецца ўпаўнаважаным Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь пазаведамасным органам па выкарыстанню паветранай прасторы і кіраванню паветраным рухам у адпаведнасці з Палажэннем, якое зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 7. Прыярытэт у выкарыстанні паветранай прасторы

У мэтах бяспечнай і рацыянальнай эксплуатацыі паветранай прасторы ўстанаўліваецца наступны прыярытэт у яе выкарыстанні на:

палёты паветраных суднаў, якія выконваюць баявыя і аператыўныя заданні па ахове дзяржаўных інтарэсаў Рэспублікі Беларусь;

палёты паветраных суднаў і іншую дзейнасць, якая ажыццяўляецца ў мэтах аказання дапамогі пры стыхійных бедствах, катастрофах, аварыях, аварыйных сітуацыях і ў іншых выпадках, што пагражаюць жыццю і здароўю людзей;

палёты паветраных суднаў, якія выконваюць літарныя рэйсы;

палёты паветраных суднаў і іншую дзейнасць, што ажыццяўляецца па раскладах;

вучэбныя і трэніровачныя палёты;

палёты паветраных суднаў і іншую дзейнасць, звязаную з правядзеннем выпрабаванняў і даследаванняў.

Артыкул 8. Арганізацыя выкарыстання паветранай прасторы

Арганізацыя выкарыстання паветранай прасторы ажыццяўляецца ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі, дзеючым заканадаўствам, а таксама планамі (графікамі, раскладамі) і спецыяльнымі дазволамі.

Дазвол на выкананне рэгулярных і нерэгулярных паветраных зносін выдаецца ва ўстаноўленым парадку ўпаўнаважаным Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь пазаведамасным органам па выкарыстанню паветранай прасторы і кіраванню паветраным рухам.

Палёты паветраных суднаў у паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь ажыццяўляюцца па паветраных трасах, мясцовых паветраных лініях, маршрутах і ў зонах, спецыяльна выдзеленых для гэтых мэт.

Любая дзейнасць па выкарыстанню паветранай прасторы можа быць абмежавана або забаронена па меркаваннях дзяржаўнай бяспекі і неабходнасці выканання Узброенымі Сіламі Рэспублікі Беларусь ускладзеных на іх задач.

Пры выключных абставінах або ў перыяд надзвычайнага становішча можа быць уведзена часовая забарона на выкарыстанне паветранай прасторы над усёй тэрыторыяй Рэспублікі Беларусь або асобнымі яе раёнамі.

Паветраныя судны, выяўленыя ва ўказаных забароненых зонах, абавязаны па патрабаванню органаў кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху зрабіць пасадку ў найкарацейшы тэрмін і ва ўказаным месцы на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Палёты паветраных суднаў над населенымі пунктамі могуць выконвацца толькі на вышынях, што даюць магчымасць у выпадку няспраўнасці паветранага судна зрабіць пасадку за межамі гэтых пунктаў або на бліжэйшым аэрадроме. Адступленне ад указанага дапускаецца толькі ў тых выпадках, калі размяшчэнне ўзлётна-пасадачнай паласы аэрадрома не дазваляе паветранаму судну зрабіць узлёт або заход на пасадку без пралёту над населеным пунктам.

Дэманстрацыйныя палёты паветраных суднаў над населенымі пунктамі ў кожным асобным выпадку могуць быць дазволены ва ўстаноўленым парадку ўпаўнаважаным Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь пазаведамасным органам па выкарыстанню паветранай прасторы і кіраванню паветраным рухам па ўзгадненню з мясцовымі органамі ўлады.

У мэтах забеспячэння бяспекі паветранага руху размяшчэнне і будаўніцтва на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь аб'ектаў вышынёй больш як 50 метраў да пачатку праектных работ падлягаюць ўзгадненню з упаўнаважаным Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь пазаведамасным органам па выкарыстанню паветранай прасторы і кіраванню паветраным рухам.

Артыкул 9. Арганізацыя наземнай сувязі

Для забеспячэння дзейнасці па выкарыстанню паветранай прасторы прадпрыемствы сувязі ў прыярытэтным парадку прадастаўляюць органам кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху па іх заяўках неабходныя каналы сувязі. Пры няспраўнасці або выхадзе іх са строю прадпрыемствы сувязі ажыццяўляюць замену іншымі каналамі сувязі.

Эксплуатанты паветранай прасторы абавязаны за кошт уласных сродкаў устанавіць прамыя каналы сувязі з органамі кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху, а пры забеспячэнні палётаў паветраных суднаў таксама і з органамі проціпаветранай абароны.

Пры часовай адсутнасці каналаў сувязі, неабходных для забеспячэння кіравання паветраным рухам, могуць выкарыстоўвацца сродкі сувязі агульнага карыстання.

Тэлефонныя размовы, прыём тэлеграм па пытаннях, звязаных з забеспячэннем бяспекі паветранага руху, ажыццяўляюцца без чаргі.

Артыкул 10. Радыёэлектратэхнічнае забеспячэнне паветранага руху

Радыёчастоты, неабходныя для ажыццяўлення сувязі паміж экіпажамі паветраных суднаў і органамі кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху, выдзяляюцца ва ўстаноўленым парадку.

Прадпрыемствы, установы, арганізацыі і грамадзяне, якія маюць устаноўкі і апараты, што ствараюць перашкоды сродкам радыётэхнічнага забеспячэння палётаў, абавязаны па патрабаванню органаў, якія вызначаюць парадак выкарыстання радыёчастотнага рэсурсу, устараніць перашкоды за кошт уласных сродкаў, а да іх устаранення спыніць работу гэтых установак і апаратаў.

Размяшчэнне ў раёне аэрадромаў будынкаў, збудаванняў, ліній сувязі, высакавольтных ліній электраперадачы, радыётэхнічных і іншых аб'ектаў, якія могуць пагражаць бяспецы палётаў паветраных суднаў або ствараць перашкоды для нармальнай работы радыётэхнічных сродкаў аэрадромаў, да пачатку праектных работ павінна быць узгоднена з упаўнаважаным Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь пазаведамасным органам па выкарыстанню паветранай прасторы і кіраванню паветраным рухам, а таксама з зацікаўленымі міністэрствамі і ведамствамі, у веданні якіх знаходзяцца адпаведныя аэрадромы.

Артыкул 11. Мова радыёабмену

Радыёабмен органаў кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху з экіпажамі паветраных суднаў ажыццяўляецца на беларускай, рускай або англійскай мове.

Артыкул 12. Апавяшчэнне аб авіяцыйным здарэнні

Выканаўчыя камітэты мясцовых Саветаў народных дэпутатаў, прадпрыемствы, установы, арганізацыі незалежна ад форм уласнасці і ведамаснай прыналежнасці абавязаны неадкладна паведаміць аб вядомых ім выпадках авіяцыйных здарэнняў бліжэйшаму авіяцыйнаму прадпрыемству (аэрадрому).

Грамадзяне абавязаны паведаміць аб вядомых ім выпадках авіяцыйных здарэнняў мясцовым органам улады, органам унутраных спраў, дзяржаўнай бяспекі.

Артыкул 13. Аплата паслуг у галіне выкарыстання паветранай прасторы

Аплата аэранавігацыйных і іншых паслуг у галіне выкарыстання паветранай прасторы ажыццяўляецца ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку.

Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь можа ўстанаўлівацца парадак ільготнай аплаты адпаведных паслуг. У такім выпадку органам кіравання палётамі і арганізацыі паветранага руху кампенсуюцца расходы за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.

Артыкул 14. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб выкарыстанні паветранай прасторы

За парушэнне палажэнняў гэтага Закона і іншых актаў заканадаўства аб выкарыстанні паветранай прасторы вінаватыя нясуць адказнасць у адпаведнасці з дзеючым у Рэспубліцы Беларусь заканадаўствам.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

18 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2440-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб асновах выкарыстання паветранай прасторы"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь "Аб асновах выкарыстання паветранай прасторы" з 1 ліпеня 1993 года.

2. Даручыць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 верасня 1993 года:

прадставіць у Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прапановы аб прывядзенні заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб асновах карыстання паветранай прасторы";

прывесці рашэнні ўрада ў адпаведнасць з гэтым Законам.

3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь да 1 верасня 1993 года вызначыць комплекс мер па рэалізацыі Закона Рэспублікі Беларусь "Аб асновах выкарыстання паветранай прасторы", у тым ліку:

распрацаваць "Палажэнне аб выкарыстанні паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь";

устанавіць тарыфы на арганізацыйныя паслугі і вызначыць парадак збірання аэранавігацыйных збораў з эксплуатантаў паветранай прасторы Рэспублікі Беларусь;

вызначыць магчымасці і парадак удзелу Рэспублікі Беларусь у дзейнасці міжнародных арганізацый у галіне выкарыстання паветранай прасторы.

4. Да прывядзення заканадаўства і нарматыўна-прававой базы Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь "Аб асновах выкарыстання паветранай прасторы" прымяняюцца дзеючае заканадаўства і нарматыўныя дакументы, калі яны не супярэчаць названаму Закону.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

18 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Унесці змяненні і дапаўненні ў наступныя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь:

I. У Крымінальны кодэкс Рэспублікі Беларусь, зацверджаны Законам Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 1960 года (ЗЗ БССР, 1961 г., № 1, арт.4, № 25, арт.248; 1962 г., № 20, арт.142; 1982 г., № 36, арт.671):

1. Артыкул 84 выкласці ў новай рэдакцыі:

"Артыкул 84. Выраб, захоўванне або збыт падробленых грошай ці каштоўных папер

Выраб або захоўванне з мэтай збыту, а таксама збыт падробленых грашовых знакаў, якія знаходзяцца ў абарачэнні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, манет, дзяржаўных або іншых каштоўных папер або замежнай валюты і каштоўных папер у замежнай валюце —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да сямі гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Тыя ж дзеянні, учыненыя паўторна ці групай асоб, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да пятнаццаці гадоў з канфіскацыяй маёмасці".

2. Дапоўніць Кодэкс артыкуламі 84^1, 84^2, 150^1—150^5, 151^3—151^5, 152^1—152^5 наступнага зместу:

"Артыкул 84^1. Незаконны выпуск (эмісія) каштоўных папер

Выпуск (эмісія) службовымі асобамі суб'екта гаспадарання каштоўных папер і іх публічнае размяшчэнне без рэгістрацыі ва ўстаноўленым парадку, а таксама выкарыстанне заведама падложных дакументаў для рэгістрацыі каштоўных папер —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў, або папраўчымі работамі на той жа тэрмін з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю, або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Артыкул 84^2. Падлог праспекта эмісіі каштоўных папер

Унясенне службовай асобай у праспект эмісіі каштоўных папер заведама недакладных звестак, а таксама зацвярджэнне праспекта эмісіі, што змяшчае заведама недакладныя звесткі, калі гэтыя дзеянні выклікалі прычыненне буйнога матэрыяльнага ўрону інвестарам, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў, або папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў, або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат".

"Артыкул 150^1. Ілжэпрадпрымальніцтва

Ілжэпрадпрымальніцтва, гэта значыць, стварэнне прадпрыемстваў і іншых прадпрымальніцкіх структур без намеру ажыццяўляць статутную дзейнасць у мэтах атрымання пазык, крэдытаў ці для прыкрыцця забароненай прадпрымальніцкай дзейнасці, ці для ўтойвання, заніжэння прыбытку, даходаў, іншых аб'ектаў падаткаабкладання або іншага атрымання матэрыяльнай выгады, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Артыкул 150^2. Выманьванне крэдыту або датацый

Прадстаўленне прадпрымальнікам або службовай асобай суб'екта гаспадарання ў мэтах атрымання крэдыту ці выдзялення датацый заведама лжывых дакументаў і сведчанняў аб акалічнасцях, якія маюць істотнае значэнне для атрымання крэдыту або датацыі, а таксама наўмыснае непаведамленне прадпрымальнікам ці службовай асобай суб'екта гаспадарання ўпаўнаважаным органам інфармацыі аб узнікненні акалічнасцей, што могуць выклікаць прыпыненне крэдытавання ці датавання або абмежаванне размераў выдзеленага крэдыту ці датацыі, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў, або папраўчымі работамі на той жа тэрмін з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю, або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Артыкул 150^3. Ілжывае банкруцтва

Прадстаўленне прадпрымальнікам або службовай асобай суб'екта гаспадарання заведама лжывых дакументаў аб аб'яўленні суб'екта гаспадарання эканамічна неплацежаздольным або банкрутам (ілжывае банкруцтва) —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Тое ж дзеянне, якое выклікала прычыненне асабліва буйнога ўрону або іншыя цяжкія вынікі, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Артыкул 150^4. Злоснае банкруцтва

Наўмыснае ўтойванне прадпрымальнікам — неплацежаздольным даўжніком ці службовай асобай суб'екта гаспадарання, які з'яўляецца неплацежаздольным даўжніком, сваёй эканамічнай неплацежаздольнасці шляхам прадстаўлення звестак, што не адпавядаюць сапраўднасці, падробкі дакументаў, скажэння бухгалтарскай справаздачнасці або іншым чынам, калі гэтыя дзеянні прычынілі крэдыторам буйны матэрыяльны ўрон (злоснае банкруцтва),—

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў, або папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю, або штрафам у размеры ад ста да пяцісот мінімальных заработных плат.

Артыкул 150^5. Зрыў пакрыцця страт крэдытору

Утойванне, збыт або знішчэнне сваёй маёмасці ў буйным размеры прадпрымальнікам ці службовай асобай суб'екта гаспадарання, якому пагражае эканамічная неплацежаздольнасць або банкруцтва, з мэтай сарваць ці зменшыць пакрыццё страт крэдытору —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў, або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат".

"Артыкул 151^3. Парушэнне антыманапольнага заканадаўства

Ухіленне службовай асобы органа кіравання або суб'екта гаспадарання ад выканання, неналежнае ці несвоечасовае выкананне ёю прадпісанняў антыманапольных органаў, а таксама непрадстаўленне гэтым органам інфармацыі (дакументаў, пісьмовых або вусных тлумачэнняў) ці прадстаўленне заведама лжывай інфармацыі, неабходнай для ажыццяўлення антыманапольнымі органамі сваіх функцый, учыненыя на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такія ж парушэнні, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю або штрафам у размеры ад дзесяці да пяцідзесяці мінімальных заработных плат.

Артыкул 151^4. Устанаўленне і падтрыманне манапольных цэн

Устанаўленне і падтрыманне манапольных цэн шляхам змовы прадпрымальнікаў або службовых асоб суб'ектаў гаспадарання аб дзейнасці на сумесным рынку ці шляхам змовы тых жа асоб аб падзеле рынкаў, учыненыя на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такія ж дзеянні, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Наўмысныя ўстанаўленне і падтрыманне манапольных цэн, спалучаныя з прымяненнем насілля або пагрозы ў адносінах да канкурэнтаў, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да сямі гадоў з канфіскацыяй маёмасці і з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю або без пазбаўлення.

Артыкул 151^5. Нядобрасумленная канкурэнцыя

Злоўжыванне прадпрымальнікам або службовай асобай суб'екта гаспадарання сваім дамінуючым становішчам на рынку, у тым ліку шляхам абмежавання або спынення вытворчасці ці зняцця з абарачэння прадукцыі (тавараў, работ, паслуг) для стварэння іх дэфіцыту, заключэнне і выкананне пагадненняў аб падзеле рынкаў, устараненні з рынкаў іншых суб'ектаў гаспадарання і аб іншых умовах, што істотна абмяжоўваюць канкурэнцыю, учыненне іншых дзеянняў, накіраваных на ўшчамленне законных інтарэсаў асобы, якая вядзе аналагічную дзейнасць, і спажыўцоў, учыненыя на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такія ж дзеянні, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Дзеянні, прадугледжаныя часткай першай гэтага артыкула, учыненыя з прымяненнем насілля або пагрозы, ці арганізаванай групай, ці асобай, раней судзімай за злачынствы, прадугледжаныя гэтым артыкулам або артыкуламі 151^3, 151^4 гэтага Кодэкса, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад двух да пяці гадоў з канфіскацыяй маёмасці".

"Артыкул 152^1. Незаконнае выкарыстанне дзелавой рэпутацыі канкурэнта

Наўмыснае парушэнне прадпрымальнікам ці службовай асобай суб'екта гаспадарання правіл добрасумленнай канкурэнцыі шляхам выкарыстання таварнага знака або імя іншага суб'екта гаспадарання, знака абслугоўвання, фірменнай назвы, маркіроўкі тавару канкурэнта ці капіравання прамысловых узораў канкурэнта або ўчыненне іншых дзеянняў, якія выклікаюць змяшэнне прадукцыі (тавараў, работ, паслуг) ці дзейнасці з прадукцыяй або дзейнасцю канкурэнта, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў, або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Артыкул 152^2. Дыскрэдытацыя дзелавой рэпутацыі канкурэнта

Распаўсюджванне прадпрымальнікам ці службовай асобай суб'екта гаспадарання ў сродках масавай інфармацыі, у рэкламных і іншых выданнях заведама лжывых звестак, якія наносяць шкоду дзелавой рэпутацыі канкурыруючага суб'екта гаспадарання, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да двух гадоў, або папраўчымі работамі на той жа тэрмін, або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Артыкул 152^3. Распаўсюджванне лжывай інфармацыі аб прадукцыі (таварах, работах, паслугах)

Наўмыснае распаўсюджванне лжывай інфармацыі ці прымяненне рэкламы, якая ўводзіць у зман спажыўца адносна якасці, колькасці, складу, спосабу вырабу і іншых характарыстык прадукцыі (тавараў, работ, паслуг), —

караюцца папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Тыя ж дзеянні ў адносінах да прадукцыі (тавараў, работ, паслуг), якія могуць прычыніць шкоду здароўю спажыўцоў, —

караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю.

Артыкул 152^4. Зрыў публічных таргоў

Учыненне з карыслівай мэтай дзеянняў, што прывялі да зрыву публічных таргоў на шкоду ўласніку маёмасці або іншаму суб'екту гаспадарання, на карысць якіх таргі праводзяцца, —

караецца папраўчымі работамі на тэрмін да шасці месяцаў або штрафам у размеры ад пяцідзесяці да трохсот мінімальных заработных плат.

Артыкул 152^5. Камерцыйны подкуп

Атрыманне работнікам суб'екта гаспадарання, які не з'яўляецца службовай асобай, матэрыяльных каштоўнасцей або паслуг маёмаснага характару за дзеянне (бяздзейнасць) у інтарэсах таго, хто дае, звязанае з выконваемай гэтай асобай работай і заведама здольнае прычыніць шкоду інтарэсам уласніка прадпрыемства або яго кліентам, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да трох гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі, або папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў, або пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю, або штрафам у размеры ад дзесяці да двухсот мінімальных заработных плат".

3. У артыкуле 166:

у частцы першай словы "істотную шкоду дзяржаўным або грамадскім інтарэсам ці ахоўваемым законам правам і інтарэсам грамадзян" замяніць словамі "буйны ўрон або істотную шкоду правам і законным інтарэсам грамадзян ці дзяржаўным або грамадскім інтарэсам";

частку другую пасля слоў "калі яно" дапоўніць словамі "ўчынена асобай, якая займае адказнае становішча, ці пры ажыццяўленні функцый па раздзяржаўленню або прыватызацыі дзяржаўнай маёмасці, ці".

Выкласці заўвагу да артыкула ў наступнай рэдакцыі:

"Заўвага: Пад службовымі асобамі, прадугледжанымі артыкуламі гэтага Кодэкса, разумеюцца:

прадстаўнікі ўлады, гэта значыць, дзяржаўныя служачыя, якія маюць права ў межах сваёй кампетэнцыі даваць распараджэнні і загады і прымаць рашэнні адносна асоб, якія не падначалены ім па службе;

прадстаўнікі грамадскасці, гэта значыць асобы, якія не знаходзяцца на дзяржаўнай службе, але надзеленыя ва ўстаноўленым парадку паўнамоцтвамі прадстаўнікоў улады пры выкананні абавязкаў па ахове грамадскага парадку, барацьбе з правапарушэннямі, па выкананню правасуддзя;

асобы, якія пастаянна, або часова, або па спецыяльнаму паўнамоцтву займаюць ва ўстановах, арганізацыях ці на прадпрыемствах (незалежна ад форм уласнасці) пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых ці адміністрацыйна-гаспадарчых абавязкаў, або асобы, упаўнаважаныя ва ўстаноўленым парадку на выкананне юрыдычна значных дзеянняў.

Пад службовымі асобамі, якія займаюць адказнае становішча, у артыкулах гэтага Кодэкса разумеюцца кіраўнікі вышэйшых органаў дзяржаўнай улады і кіравання Рэспублікі Беларусь і іх намеснікі, кіраўнікі міністэрстваў, ведамстваў, іншых дзяржаўных органаў, падпарадкаваных Вярхоўнаму Савету Рэспублікі Беларусь або Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь, і іх намеснікі, кіраўнікі выканаўча-распарадчых органаў мясцовых Саветаў народных дэпутатаў і іх намеснікі, суддзі, пракуроры і іх намеснікі, начальнікі ўпраўленняў (аддзелаў, аддзяленняў) Камітэта дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь і іх намеснікі, начальнікі ўпраўленняў (аддзелаў) унутраных спраў і іх намеснікі".

4. У артыкуле 167:

у частцы першай словы "яно прычыніла істотную шкоду дзяржаўным або грамадскім інтарэсам ці ахоўваемым законам правам і інтарэсам грамадзян" замяніць словамі "ў выніку гэтага прычынены буйны ўрон або істотная шкода правам і законным інтарэсам грамадзян або дзяржаўным ці грамадскім інтарэсам";

частку другую гэтага артыкула выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Перавышэнне ўлады або службовых паўнамоцтваў, калі яно суправаджалася насіллем, прымяненнем зброі ці пакутлівымі або зневажаючымі ўласную годнасць пацярпеўшага дзеяннямі, а таксама ўчынена асобай, якая займае адказнае становішча, —

караецца пазбаўленнем волі на тэрмін ад трох да сямі гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады".

5. Дыспазіцыю артыкула 168 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Невыкананне або неналежнае выкананне службовай асобай ускладзеных на яе службовых абавязкаў з прычыны нядбайных адносін да іх выканання, калі гэта выклікала па неасцярожнасці прычыненне асабліва буйнога ўрону або істотнай шкоды правам і законным інтарэсам грамадзян або дзяржаўным ці грамадскім інтарэсам, — ".

6. Дыспазіцыю часткі першай артыкула 169 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Атрыманне хабару, гэта значыць заведама незаконнае прыняцце службовай асобай матэрыяльных каштоўнасцей або набыццё выгад маёмаснага характару, якія прадастаўляюцца ёй выключна ў сувязі з займаемым службовым становішчам, за падтрымку або патуранне па службе, спрыяльнае вырашэнне пытанняў, што ўваходзяць у яе кампетэнцыю, ці за выкананне або невыкананне ў інтарэсах таго, хто дае хабар, якоганебудзь дзеяння, якое гэта асоба павінна была б або магла ўчыніць з выкарыстаннем службовага становішча, — ".

7. Дыспазіцыю артыкула 171 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Службовы падлог, гэта значыць унясенне службовай ці іншай упаўнаважанай асобай заведама лжывых звестак і запісаў у афіцыяльныя дакументы, падробка, а таксама складанне ці выдача заведама лжывых дакументаў, якія ўчынены з карыслівай або іншай асабістай зацікаўленасці, пры адсутнасці прымет больш цяжкага злачынства, — ".

8. Дапоўніць Кодэкс артыкулам 171^1 наступнага зместу:

"Артыкул 171^1. Утойванне, знішчэнне або адмова ад прад'яўлення афіцыяльных дакументаў

Наўмыснае ўтойванне, знішчэнне або адмова ад прад'яўлення асобай, якая працуе (служыць) на прадпрыемстве, ва ўстанове, у арганізацыі (незалежна ад форм уласнасці і ўмоў гаспадарання), афіцыяльных дакументаў аб дзяржаўнай, службовай або гаспадарчай дзейнасці прадстаўнікам органаў пракуратуры, унутраных спраў, дзяржаўнай бяспекі, суда, фінансавых і іншых кантрольных органаў —

караюцца штрафам у размеры ад адной да ста мінімальных заработных плат з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю".

II. У Крымінальна-працэсуальны кодэкс Рэспублікі Беларусь, зацверджаны Законам Рэспублікі Беларусь ад 29 снежня 1960 года (ЗЗ БССР, 1961 г., № 1, арт.5; 1985 г., № 5, арт. 65, № 21, арт. 302, № 32, арт.449; 1986 г., № 17, арт.227; 1987 г., № 22, арт.282, № 26, арт.336; 1988 г., № 9, арт. 143; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., № 36, арт.633; 1993 г., № 7, арт.39):

У артыкуле 123:

частку чацвёртую пасля лічбаў "84" дапоўніць лічбамі "84^1, 84^2"; пасля лічбаў "147" — лічбамі "150^1 — 150^5"; пасля лічбаў "151" — лічбамі "151^3—151^5"; пасля лічбаў "152" — лічбамі "152^1—152^5";

частку пятую пасля лічбаў "166—171" дапоўніць лічбамі "171^1".

III. У Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях, прыняты Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь 6 снежня 1984 года (ЗЗ БССР, 1984 г., № 35, арт.505; 1986 г., № 28, арт.362; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., № 36, арт.633; 1992 г., № 33, арт.527, № 34, арт.537; 1993 г., № 7, арт. 39):

1. Назву главы 12 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

"Глава 12. Адміністрацыйныя правапарушэнні ў галіне гандлю і фінансаў, прадпрымальніцкай і іншай гаспадарчай дзейнасці".

2. Дапоўніць Кодэкс артыкуламі 155^1—155^3 наступнага зместу:

"Артыкул 155^1. Парушэнні антыманапольнага заканадаўства

Ухіленне службовай асобы органа кіравання або суб'екта гаспадарання ад выканання, неналежнае ці несвоечасовае выкананне ёю прадпісанняў антыманапольных органаў, а таксама непрадстаўленне гэтым органам інфармацыі (дакументаў, пісьмовых або вусных тлумачэнняў) ці прадстаўленне заведама лжывай інфармацыі, неабходнай для ажыццяўлення антыманапольнымі органамі сваіх функцый, —

цягне накладанне штрафу ў размеры ад пяці да трыццаці мінімальных заработных плат.

Артыкул 155^2. Нядобрасумленная канкурэнцыя

Злоўжыванне прадпрымальнікам або службовай асобай суб'екта гаспадарання сваім дамінуючым становішчам на рынку, у тым ліку шляхам абмежавання або спынення вытворчасці ці зняцця з абарачэння прадукцыі (тавараў, работ, паслуг) для стварэння іх дэфіцыту, заключэнне і выкананне пагадненняў аб падзеле рынкаў, устараненні з рынкаў іншых суб'ектаў гаспадарання і аб іншых умовах, што істотна абмяжоўваюць канкурэнцыю, учыненне іншых дзеянняў, накіраваных на ўшчамленне законных інтарэсаў асобы, якая вядзе аналагічную дзейнасць, і спажыўцоў, —

цягне накладанне штрафу ў размеры ад дзесяці да ста мінімальных заработных плат.

Артыкул 155^3. Устанаўленне і падтрыманне манапольных цэн

Устанаўленне і падтрыманне манапольных цэн шляхам змовы прадпрымальнікаў або службовых асоб суб'ектаў гаспадарання аб дзейнасці на сумесным рынку ці шляхам змовы тых жа асоб аб падзеле рынкаў —

цягне накладанне штрафу ў размеры ад дзесяці да ста мінімальных заработных плат".

3. Дапоўніць Кодэкс артыкулам 224^8 наступнага зместу:

"Артыкул 224^8. Антыманапольныя органы

Антыманапольныя органы разглядаюць справы аб адміністрацыйных правапарушэннях, прадугледжаных артыкуламі 155^1, 155^2 і 155^3 гэтага Кодэкса.

Разглядаць справы аб адміністрацыйных правапарушэннях і накладаць адміністрацыйныя спагнанні ад імя антыманапольных органаў маюць права Старшыня Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па антыманапольнай палітыцы і яго намеснікі".

4. У абзацы першым часткі другой артыкула 234^1 лічбы "203—224" замяніць лічбамі "203—224^8".

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

15 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2401-XII

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Аб парадку ўвядзення ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь "Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь"

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Увесці ў дзеянне Закон Рэспублікі Беларусь "Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь" з дня яго апублікавання.

Дзеянне норм, прадугледжаных дадзеным законам, распаўсюджваецца на злачынствы, учыненыя пасля ўвядзення Закона ў дзеянне.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С.ШУШКЕВІЧ.

15 чэрвеня 1993 г.
г.Мінск.
№ 2402-XII

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

ЗАМЕЖЖА

*ІТАР-ТАСС*ІНТЭРФАКС*НАРОДНАЯ ГАЗЕТА*

Пульс дня

Думка Сербіі

Сербская Краіна мае неад'емнае права на самавызначэнне і аб'яднанне з сербскай дзяржавай, бо Югаславію гвалтоўна развалілі харвацкія і славенскія сепаратысты пры патуранні ААН.

Аб гэтым гаворыцца ў пісьме часовага паверанага ў справах пастаяннага прадстаўніцтва Югаславіі пры ААН Драгаміра Джэкіча, распаўсюджаным у штаб-кватэры ААН у якасці дакумента Савета Бяспекі.

Кантроль над зброяй у абмен на права гандлю

Згода Ірака на доўгатэрміновы кантроль ААН над яго ўзбраеннямі ўхіліла пагрозу новага паветранага ўдару па яго тэрыторыі.

Ён будзе садзейнічаць аднаўленню перагавораў паміж Багдадам і ААН аб продажы іракцамі партыі нафты на міжнародных рынках.

Ліры для вытворчасці грыўны

Крэдытную лінію (пазыку) на суму 150 мільярдаў лір (прыкладна сто мільёнаў долараў) адкрыў Украіне ўрад Італіі.

Італьянская пазыка будзе накіравана Украінай на выраб уласнай валюты, хутчэйшае ўвядзенне якой, як вядома, стала для яе ва ўмовах эканамічнага і фінансавага крызісу надзённай патрэбай.

Прадаваць зброю сталі не так актыўна

Аб'ём продажу ўзбраенняў краінам "трэцяга свету" скараціўся ў мінулым годзе да самага нізкага ўзроўню з 1985 года.

Аб гэтым гаворыцца ў дакладзе даследчыцкай службы кангрэса ЗША, накіраваным у панядзелак на разгляд палат вышэйшага заканадаўчага органа краіны. Як падкрэсліваецца ў дакуменце, асноўныя палажэнні якога апублікаваны газетай "Нью-Йорк таймс", скарачэнне аб'ёму продажу адбылося ў першую чаргу з-за таго, што Расія прадала ў мінулым годзе рэкордна малую колькасць узбраенняў.

Францыя, напэўна, спачувае Кіеву

Францыя станоўча адносіцца да ідэі тэрміновага скліканння Савета Бяспекі ААН па просьбе Украіны, якая прапанавала абмеркаваць на гэтым пасяджэнні сітуацыю, якая склалася пасля рашэння Вярхоўнага Савета Расіі лічыць Севастопаль расійскім горадам, заявіў афіцыйны прадстаўнік МЗС Францыі Рышар Дзюке.

НОВОСТИ СНГ

Назарбаеву и Ельцину будет о чем поговорить

В ходе предстоящей российско-казахстанской встречи на высшем уровне предполагается обсудить вопросы укрепления союзнических отношений между двумя государствами, координации действий в области стратегических вооружений, а также проблемы Байконура.

Как сообщили "Интерфаксу" источники, близкие к казахской делегации по подготовке встречи, Казахстан предлагает в рамках договора о военном сотрудничестве между двумя странами создать координационный комитет для согласования деятельности в оборонной и военно-политической сферах. Точная дата встречи Н.Назарбаева и Б.Ельцина пока не уточнена.

К событиям на таджикско-афганской границе

Политики говорят...

Руководитель администрации министра безопасности России Владимир Бондаренко заявил, что в связи с инцидентами на таджикско-афганской границе "мы сохраняем право на превентивные меры, включая ответные удары, в том числе и по афганской территории".

Высказывая личную точку зрения, он заявил также, что "мы имеем моральное право вторгаться на их территорию".

...А солдаты воюют

Крупное столкновение произошло вчера ночью в районе десятой заставы Московского погранотряда между российскими пограничниками и боевиками, просочившимися на территорию Таджикистана.

Ранены двое военнослужащих 201-й российской мотострелковой дивизии.

Крайне сложной остается оперативная обстановка и на ряде других застав этого погранотряда.

Абхазия: канонада не смолкает

На Гумистинском фронте близ Сухуми продолжались позиционные бои между абхазскими и грузинскими формированиями, сообщает министерство обороны Абхазии.

Грузинские войска, по данным из Гудауты, вели сильный артиллерийский и минометный обстрел позиций абхазцев у занятого ими села Шрома, а также сел Эшера, Псырцха, города Новый Афон. Абхазские источники утверждают, что во время артобстрелов применялись снаряды с фосфорно-термитной начинкой.

Торгов не будет — валюты нет!

Из-за отсутствия валюты не состоялись в Алма-Ате торги на Казахстанской валютной бирже, сообщил "Интерфаксу" президент биржи Дунсен Шиндаулетов.

В то же время незначительное количество имеющейся валюты предлагалось по очень высокому курсу — 2200—2300 рублей за доллар. "Если бы мы пошли на это, — подчеркнул Д.Шиндаулетов, — это стало бы очередным толчком к инфляции".

Парламент России атакует приватизацию

Верховный Совет РФ приостановил действие указа Бориса Ельцина "О государственных гарантиях права граждан России на участие в приватизации", подписанного 8 мая.

Он направлен в Конституционный суд на предмет проверки конституционности. Ранее вице-премьер Анатолий Чубайс сообщил на пресс-конференции, что в парламенте подготовлен пакет документов, цель которых — остановить процесс приватизации. Среди них он назвал и отмену президентского указа.

Темпы роста инфляции в России

По данным Центра экономической конъюнктуры при правительстве РФ, инфляция за период с 6 по 13 июля составила 4% (с начала года - 242%).

Рост цен на продовольствие составил 3,9 %, на непродовольственные товары — 4,2%, услуги — 3,3%. Отмечается значительное подорожание бензина и угля — на 11%. Однако это увеличение цен оказалось вдвое ниже, чем в начале текущего месяца: бензин — на 26,5%, уголь — 21,6%.

Из продовольственных товаров более всего подорожали кондитерские и табачные изделия — на 6% и 5,5% соответственно. Сахар, мясо, спички подорожали чуть менее — на 5%. Молоко, рыба, мука — на 4%.

За последний месяц наблюдается ухудшение в снабжении магазинов картофелем, который, как и другие овощи, население приобретает в основном на рынке.

Эксперты Центра отмечают, что за период с начала года в России наибольший рост цен отмечается на мясные продукты - в 4,5 раза, молочные и рыбные продукты — в 3,2 раза, сахар — в 2,7 раза, водку — в 2,6 раза, масло животное, яйца, кондитерские изделия — в 2,5 раза.

Средняя стоимость набора 19 важнейших продуктов питания на 13 июля составила 14,7 тысяч рублей в расчете на месяц и выросла по сравнению с предыдущей неделей на 5,1%.

Корреспондент "Народной газеты" побывал в Литве. Что он увидел?

Смена формации — это всегда небольшая разруха, а может, и большая...

Раньше, помню, лет еще пять—десять назад, в Вильнюс ездили как в большой музей. Сейчас — как на большой базар.

Популярную "Чайку", которая связывала Минск с тремя прибалтийскими столицами, отменили. Вместо нее по утрам стал ходить поезд, слегка напоминающий составы времен батьки Махно не только по внешнему виду, но и по содержанию. Главный пассажир его — мешочник.

На границе поезд ненадолго останавливается для проверки паспортов и содержания мешков и сумок. Но это мало волнует завсегдатаев жестких лавок. Если кого и ссаживают, то он спокойно добирается до столицы смежного государства на любом другом поезде.

Забегая вперед, скажу, что в поездах, следующих из Вильнюса в сторону Минска, разыгрываются такие же сцены, только на этот раз делают вид, что проверяют, литовские таможенники. Сосед по купе, когда у него забрали паспорт и предложили выйти на перрон с вещами, спокойно сказал: "Пойдем, друг, поговорим". О чем они говорили, не знаю, но попутчик вернулся с паспортом и, чтобы скоротать время, предложил сыграть в "подкидного"...

По прибытии поезда на вильнюсский вокзал главное — не торопиться. Иначе, попав в плотный поток мешочников, рискуешь быть вынесенным на привокзальный рынок, где торгуют всякой снедью и мелким промышленным товаром. Вильнюсцы говорят, что цены здесь ниже, чем в магазинах, и потому многие из них живут с базара. Проходя вдоль плотных рядов продавцов, заглядывающих тебе в глаза и протягивающих свой товар, изготовленный в основном на белорусских предприятиях, понимаешь, что живешь в славные революционные времена смены формаций.

Для человека, прибывшего из ближнего зарубежья, главная задача — поменять свои деньги на местные. На первый взгляд это проще пареной репы. Буквально на каждом углу меняльные конторы. Но на практике есть трудности.

Из трех меняльных контор, расположенных на вокзале, ни одна не работала. Зато возле каждой роились коротко подстриженные ребята в кожаных куртках с большими пачками долларов в руках.

Если же вы не желаете сразу оказаться в объятиях "черного" рынка, вполне можете пешком (поскольку без местных денег даже талон на троллейбус недоступен) прогуляться по древнему Вильнюсу.

Надо сказать, что местами напоминает он сейчас город после легкой бомбежки. То тут, то там замечаешь дома с пустыми глазницами окон. Впрочем, как выяснилось, чаще всего это не признак запустения, а скорее точка отсчета новой эры. Большинство из них выкуплено в частную собственность, но поскольку у хозяев нет средств для реконструкции, то они так и стоят до лучших времен.

Зато те уголки Вильнюса, где уже успели провести реконструкцию, напоминают нечто европейское. И едва ли не на каждом углу банк — как в Швейцарии...

Впрочем, с российскими рублями, а тем более с "зайчиками", в банки лучше не заходить. Здесь уважают настоящую валюту — доллары, марки, — в обмен на которую выдают свою новоиспеченную — литы. Правда, кажется, пока большей популярностью пользуется обратный процесс — литы на доллары. Во всяком случае, те, кто создает хоть какие-то запасы на черный день или на другие нужды, предпочитают не рисковать с национальной денежной единицей, которая еще неизвестно как себя поведет.

Чем живет сейчас Литва? Сложно однозначно ответить на этот вопрос. Похоже, осознав, что рынок — это серьезно, каждый из ее граждан выкарабкивается самостоятельно. Зато крепнет и объединяется частный бизнес. Стараются не уйти под воду госпредприятия.

В политической жизни — затишье. В религиозной — подъем. В сентябре ждут папу Иоанна Павла II, готовятся к этому событию давно и серьезно. Большим спросом пользуются фотографии папы. Вильнюсский малый театр ставит пьесу Кароля Войтылы, так в миру звали папу, которая называется "Напротив ювелирного магазина". А одно акционерное общество, учитывая печальный опыт Польши, предлагает страховку от травм... в день богослужения, которое намечается в парке Вингис.

Россия выводит свои войска. А правительство отмечает свои первые сто дней.

Предприниматели против правительства

И тем не менее главный "герой дня" сегодня в Литве — лит. На него смотрят с надеждой и тревогой. От него ждут, если не чуда, то очень многого. О нем уже пишут историю и до хрипоты спорят. И главные оппоненты в этих спорах — правительство и бизнесмены.

Нам, стоящим, думается, на пороге такой же ситуации, имею в виду введение национальной валюты, наверное, споры эти могут быть не только интересными, но и полезными.

А предмет споров заключается вот в чем: разрешить или не разрешить хождение наряду с литом валюты других стран. Правительство решило запретить крепким "иностранцам" конкурировать с "новорожденным", дабы оградить его от "вредного влияния" и дать возможность встать на ноги. Этим путем, например, пошла Эстония и, кажется, не прогадала.

Президент правления Центрального банка Литвы Р.Високавичюс считает, что ограничение хождения СКВ — мера необходимая для укрепления национальной валюты маленького государства, а требования бизнесменов назвал "очень революционными, но нецивилизованными".

Литовские же предприниматели буквально восстали против этого. Усмотрели нарушение одного из фундаментальных конституционных прав личности — права собственности. Каунасские бизнесмены даже пригрозили правительству экономической блокадой.

Аргументация примерно такая: если людям запретят оплачивать торговые сделки в той валюте, в которой они желают или могут, то, поддавшись панике, население станет продавать валюту, а те, кто сможет, начнут вывозить ее за рубеж. Как результат придется ввести запрет на ее вывоз, что приведет к резкому ограничению импорта и возврату к плановой экономике.

Вот что, например, сказал один из теоретиков литовской экономической реформы, президент банка "Таурас" и корпорации "Летверслас", он же председатель Конгресса защиты частной собственности доктор экономических наук Геннадий Коноплев:

—В очень богатой стране, такой, например, как Швейцария, можно позволить себе пользоваться для расчетов только национальными деньгами. А наша Литва пока бедная. И в этой ситуации нужно не отталкивать, а притягивать валюту других стран. Мы — за то, чтобы сделать лит крепкой денежной единицей, чего он должен укрепиться не в тепличных условиях, а в борьбе с другими...

— А что будет, если правительство не примет точку зрения бизнесменов?

— Тогда оно будет плакать, — уверенно сказал банкир. —И в конечном итоге подаст в отставку...

Надо полагать, слов на ветер местные предприниматели не бросают. Литовский бизнес, уже давно и достаточно прочно вставший на ноги, имеет силу и возможности диктовать свои условия. В стране созданы весомые частные капиталы. Многие — в иностранной валюте.

Господин Коноплев считается одним из самых богатых людей Литвы. Его имущество, как он сам говорит, разделяется на две части. Та, которая идет на потребление, и та, что пускается в оборот. Живет мой собеседник на зарплату — 1200 литов. Это составляет около 0,15 процентов оборотного капитала.

Г.Коноплев, как он сам признается, раньше любил рыбалку и охоту. Теперь на это не хватает времени. Жизнь у бизнесменов неспокойная. Своим главным врагом считает КГБ, у которого в Литве крепкое подполье. Его обвиняют в том, что он продал "закупленный в России уран Китаю" и торговал оружием. Банкир отвергает эти обвинения, замечая, правда, что "Литва из-за этого понесла большие убытки".

— Если будет разрешено хождение иностранной валюты, то это относится и к российскому рублю?

— Конечно, нет. Российская валюта — это мусор...

Насколько господин Коноплев был прав, я убедился, до ломоты в ногах походив по банкам в надежде поменять выданный мне редакционной бухгалтерией в качестве командировочных "мусор" на литы.

Владимир САМОЙЛОВ

Дзівакі ўпрыгожваюць свет

Весяліцца лепш разам...

Альпійскі рог для жыхароў горных краін Еўропы — традыцыйны музычны інструмент. Арыгінальна відазмянілі яго, каб мець магчымасць іграць разам, швейцарцы Эдвард Амон і яго сын Патрык. Праўда, тэмбр гучання "трубы" даўжынёй 3,4 метра пры гэтым змяніўся.

Президенты Украины и России проведут встречу по Севастополю?

Президент Украины Леонид Кравчук готов в ближайшее время встретиться с президентом России Борисом Ельциным и премьером Виктором Черномырдиным для обсуждения проблем Севастополя.

Об этом сообщил представитель президента Украины в Севастополе Иван Ермаков, выступая на пресс-конференции по возвращении из Киева. Там руководители Севастополя и Крыма обсуждали с украинским руководством проблемы полуострова и города. И.Ермаков сообщил, что в ходе встречи была создана специальная комиссия во главе с вице-премьером по вопросам ВПК и конверсии Валерием Шмаровым. Комиссия в настоящее время изучает ситуацию в Севастополе.

И.Ермаков и участвовавший в киевской встрече председатель Севастопольского совета Виктор Семенов указали, что в городе сложилась ситуация, "близкая к критической". "Решение российского парламента о территориальной принадлежности Севастополя России и ответное заявление украинского парламента могут привести к драматическим событиям", — указали они. По их оценке, эти решения были приняты без учета реалий дня.

На пресс-конференции было сообщено, что 25—26 июля, планируется провести рабочую встречу межпарламентской группы Украины и России.

Отвечая на вопрос агентства "Интерфакс-Украина", Виктор Семенов расценил решение российского парламента в отношении статуса Севастополя "с точки зрения закона, как вмешательство во внутренние дела Украины". Однако он подчеркнул при этом, что "существует много документов, ставящих под сомнение вхождение Севастополя в состав Украины".

В свою очередь И.Ермаков подчеркнул, что для стабилизации ситуации в городе в первую очередь необходимо разрешить проблему флота. "Не надо бояться сказать, что флот не может быть разделен и что флот не может подчиняться двум государствам. Флот должен подчиняться или России, или Украине", — подчеркнул он.

Отвечая на вопрос о военной ситуации в городе, Иван Ермаков высказал обеспокоенность увеличением количества морских пехотинцев Черноморского флота с 800 до 2200 человек, а также перебрасыванием в город дивизиона береговой обороны ЧФ. Ермаков сообщил, что направил телеграмму командующим ЧФ и ВМС Украины с просьбой не производить перемещения воинских частей в черту города в данное время. Он также сообщил, что президент Л.Кравчук заверил, что даст распоряжение министру обороны Украины Константину Морозову не производить перемещений в город. Он намерен вместе с президентом Б.Ельциным дать такое же распоряжение командующему ЧФ Эдуарду Балтину. Создание в пятницу на митинге жителей Севастополя Российского народного совета города В.Семенов назвал "неправовым актом", отметив в то же время, что мнение горожан "нужно принимать во внимание". Иван Ермаков также назвал незаконным решение о создании альтернативного горсовету органа.

Между тем в четверг или пятницу намечено созвать чрезвычайную сессию Совета Севастополя, на которой будут рассматриваться политические и экономические проблемы города.

Сегодня в Витебске открывается II международный фестиваль "Славянский базар".

Шуми, "Базар"!

Идея дать такое название музыкальному празднику братских народов, скорее всего, пришла в голову москвичам. В их городе есть одноименный ресторан, где в конце прошлого — начале нынешнего века любили коротать часы досуга знаменитости мира искусства, по-теперешнему — "звезды".

Там за одним столом сидели оперный певец и композитор, художник и писатель, театральный актер и журналист. Бывали в их компании и купцы. Да не всякие, а такие, как Щукин, Мамонтов, Морозов, Третьяков. Меценаты, тонкие ценители талантов.

Если все это иметь в виду, то наш "Славянский базар" отчасти похож на тот, былой. О чем свидетельствуют имена членов оргкомитета фестиваля: президента московской фирмы "ИРИДА" Сергея Винникова и главы киевской фирмы "Рок-Академия" Николая Краснитского, которые и словом, и рублем обеспечили приезд в Витебск артистов из своих республик.

Белорусскими учредителями выступили Витебская дирекция фестивалей во главе с Родионом Бассом и Белорусский союз имени П.Машерова "Зніч". У Басса и его команды денег нет, но они, по крайней мере, привычно взвалили на себя тяжелую ношу организации грандиозного музыкального марафона. Роль благотворительного союза "Зніч" туманна...

Многие расходы и прочие тяготы, связанные с обустройством фестиваля, легли на белорусское государство в лице его Министерства культуры, а персональная ответственность — на министра Евгения Войтовича, его заместителя Владимира Рылатко и других работников этого ведомства. Возможно, спонсоры российских и украинских участников "Базара" могут рассчитывать на какие-то выгоды от рекламы, сделок, кассовой выручки, а хозяевам праздника в итоге светит, в основном, моральное удовлетворение. Хотя и это — не пустяк.

Не будем меркантильными. Посмотрим в корень события. Там мы увидим дружеские отношения между народами-соседями, согласие умных, талантливых людей, заинтересованных в процветании национального искусства.

Не скажу, что Витебск — чемпион по радушию. Но встречать гостей умеет. Сегодня к обычным приезжим — командированным хозяйственникам и вольным торговцам — прибавилось около 2000 артистов с их "бригадами", бизнесменов от эстрады, чиновников от культуры, журналистов. Город сделал все или почти все, что мог: расселил, накормил, позаботился о развлечениях для многолюдного, многоязычного "десанта".

Среди концертных "торговых рядов" нынешнего "Базара" особое место у конкурса молодых исполнителей, для которых фестиваль представляет собой счастливую возможность "показаться", а может, и вдруг прославиться. За лучшие места под эстрадным солнцем будут бороться около сорока юных дарований из России, Беларуси, Украины, Болгарии, Словакии, Югославии. И даже из Кыргызстана, где тоже живут и поют свои песни славяне. Впрочем, базар — слово тюркское, а фестиваль — международный, так что путь на него никому не воспрещен.

И все-таки витебское музыкальное шоу — прежде всего славянское. Потому самыми яркими на этой ярмарке искусства обещают стать национальные Дни республик, придумавших и собравших фестиваль, — России, Беларуси, Украины. Здесь у каждой из трех делегаций будет возможность блеснуть, показать "товар" лицом. Они представят не только песни, но и театральные спектакли, фильмы, работы художников, изделия народных промыслов и даже серьезных предприятий.

Программа фестиваля напряжена до такой степени, что организаторам его вряд ли придется спать. Начиная со вчерашнего дня, еще, по сути, не входящего в официальную программу, все уже завертелось в праздничном ритме. Встреча журналистов-международников, концерт Ирины Аллегровой в Амфитеатре, вручение призов работникам прессы, отличившимся на прошлогоднем "Базаре"... Концерты заканчиваются глубокой ночью, а потом еще есть "Диско-бар", "Джаз-клуб" и прочие тусовки, где можно поболтать и даже потанцевать с какой-нибудь "звездой". Или хотя бы "звездочкой"...

А сегодня — под занавес дня — торжественное открытие "Славянского базара-93".

Шуми, "Базар"! Пой! Радуйся жизни!

Сергей БУТКЕВИЧ.

Глазами наших гостей

Нет благороднее цели, чем облегчать страдания других

Будет ли Белорусский Красный Крест полноправным членом международного комитета? На этот вопрос смогут ответить Марион Ароф-Тавель и Дитер Пфафф, приехавшие в республику с целью более детального ознакомления с работой нашего общества. Это не инспекция, хотя и серьезная проверка. Представители известной международной организации —Комитета Красного Креста — столкнулись в республиках бывшего СССР с очковтирательством и были крайне возмущены тем, что в Армении, Средней Азии люди без зазрения совести получали зарплату, создали кресла и центральные комитеты, но не удосужились открыть филиалы в областях и районах, не вели никакой работы. И когда случилось землетрясение в Спитаке и Ленинакане, грузы первой необходимости вынуждены были принимать военные.

Думал ли когда-либо красавец и обладатель добрейшего сердца Анри Дюнан, создатель Красного Креста, что в жизни может происходить подобное? Семь принципов, которые он некогда заложил в основу Красного Креста: гуманность, беспристрастность, нейтральность, независимость, добровольная служба, единство, универсальность, ни на каких правах не допускали безнравственности. Но в последнее время люди все больше стали жить по ее черным законам. К счастью, у Белорусского Красного Креста хорошая репутация. Люди знают о его работе. 14 тысяч одиноких, нуждающихся в постороннем уходе людей пользуются услугами медицинских сестер, получают уход и помощь.

Две передвижные лаборатории Красного Креста работают в Гомельской и Могилевской областях, в которых обследованы 12 тысяч человек. Малоимущие семьи, бездомные, беженцы, погорельцы, родственники пропавших без вести стучатся в двери Красного Креста и получают помощь. Швейцарцы Марион Ароф-Тавель и Дитер Пфафф сделают свою оценку. Гости побывали в Слуцке, увидели, как работает низовое звено, говорили с народом. И, даст Бог, мы сможем осилить гораздо больше программ по спасению Беларуси от чернобыльского пепла, если вступим в мировое сообщество, под белый флаг с красным крестом.

Лилия НИКОЛАЕВА.

Афанасій Фёдаравіч КАВАЛЁЎ

20 ліпеня 1993 года памёр Афанасій Фёдаравіч Кавалёў, былы Старшыня Саўнаркома БССР.

Афанасій Фёдаравіч нарадзіўся 2(15) снежня 1903 года ў вёсцы Лошніца Барысаўскага раёна Мінскай вобласці ў сям'і селяніна. Закончыў Віцебскі кааператыўны тэхнікум і Вышэйшыя педагагічныя курсы ў г.Ленінградзе. З 1924 года працаваў старшынёй сельскага Савета, а затым знаходзіўся на кааператыўнай рабоце ў Барысаўскім раёне. З 1932 года займаўся педагагічнай дзейнасцю ў Віцебску. З 1934 года працаваў у партыйных органах. З 1937 па 1939 гады — Старшыня СНК БССР, старшыня арганізацыйнага камітэта Вярхоўнага Савета па адукацыі Мінскай вобласці. Выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета БССР першых скліканняў. У 1939 годзе па паклёпніцкіх матэрыялах быў арыштаваны органамі НКУС і пасля працяглага следства быў рэабілітаваны і вызвалены.

Да выхаду на пенсію ў 1960 годзе працаваў намеснікам старшыні праўлення Белкаапсаюза. На ўсіх участках работы Афанасій Фёдаравіч праявіў сябе самаадданым працаўніком, быў уважлівым і спагадлівым чалавекам, карыстаўся аўтарытэтам і павагай усіх, з кім яму прыходзілася працаваць і мець зносіны.

Пакінуў нас Афанасій Фёдаравіч, але ён назаўсёды застанецца ў нашай памяці, у памяці сваёй зямлі, якую ён любіў горача і шчыра.

В.КЕБІЧ, М.МЯСНІКОВІЧ, А.БОКАЧ, С.БРЫЛЬ, М.ДЗЯМЧУК, М.КАЎКО, І.КЕНІК, М.КОСЦІКАЎ, С.ЛІНГ, С.ЯНЧУК.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Шашки

Подумайте и решите
А.Афонин

Белые: Д. d2, e3, пр. d4, f2 (4).

Черные: пр. b6, d6, h8 (3).

Белые начинают и запирают простую черных.

Предлагаем вниманию любителей шашек интересную задачу, которая была отмечена похвальным отзывом на конкурсе составления. Свои решения присылайте по адресу: **220010, Минск, Дом правительства, редакция "Народной газеты", "Шашки".**

"Минский приз-93"

В столице республики в помещении Дворца шахмат и шашек состоялись традиционные международные соревнования по стоклеточным шашкам "Минский приз-93". В них приняли участие 52 шашиста из 8 стран. Соревнования проводились в трех группах. В главном гроссмейстерском турнире выступили 10 сильнейших спортсменов. Сенсационную победу одержал молодой минский мастер Александр Воронич. В упорной борьбе он сумел опередить титулованных соперников и завоевать главную награду. Результат Воронича — 13 очков из 18 возможных. На очко от победителя отстал представитель Украины харьковчанин Владимир Мильшин. А третий приз достался минскому гроссмейстеру Александру Пресману. А.Воронич выполнил норму гроссмейстерского балла.

В турнире мастеров, в котором также играли 10 шашистов, первые два места разделили международный мастер Александр Булатов (Минск) и Владимир Логунов (Тверь). Оба набрали по 13 очков из 18. По лучшему коэффициенту победителем турнира был признан белорусский шашист. Третье место занял минчанин международный мастер Валерий Свизинский.

В открытом турнире, в котором выступали мастера и кандидаты в мастера, победителем стал минчанин кандидат в мастера Андрей Моисеев, набравший 14 очков из 18. Такой же результат показал киевлянин мастер Григорий Письменный, но он уступил сопернику по коэффициенту. А третий приз здесь достался бобруйчанину Николаю Кадесникову.

Праграма тэлеперадач

Чацвер, 22 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Да вас, сучаснікі мае..." Дак. фільм. Частка 1-я.
9.25. "Спявае Герард Васільеў. Фільм-канцэрт.
9.40. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Дзяжурная аптэка".
10.10. "На шляху да незалежнасці". Перадача 3-я.
10.35. "Чужая бацькаўшчына". Маст. фільм.
12.00. "Партрэт у доўг". "Маўклівая". Дак. фільмы.
12.30. Роднае слова.
13.00. "Край". Саламея Русецкая, легенда з Навагрудка.
13.30. Навіны.
13.40. "Людзі на балоце. Палеская хроніка". 1-я і 2-я серыі.
15.55. "Дакладнасць прызямлення", "Сёмая найлепш". Дак. фільмы.
16.40. Часопіс "Першацвет".
17.30. Навіны.
17.40. Служба 01.
18.20. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо.
19.15. Здароўе.
19.45. Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв'ю.
20.00. Якія мы гаспадары? Да 30-годдзя Мінскага маторнага завода.
20.35. Кантакт.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Пад купалам Сусвету.
21.40. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Дзяжурная аптэка".
22.10. НІКа.
22.30. Урачыстае адкрыццё II фестывалю "Славянскі базар".

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Паглядзі, паслухай...
8.40. "Проста Марыя".
9.30. У свеце жывёл.
10.20. "Азбука кахання". 15-я серыя.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Госця з будучага". Маст. фільм. 5-я серыя.
12.25. "Шлях гераіну". Маст. фільм.
13.15. "Поля і Поціха", "Некалькі старонак з жыцця прывіда". Мультфільмы.
13.35. "Пралятаючы над Парыжам паміж Пермю і Масквой". Пра маладых акцёраў Л. і С.Цэкала.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Пчала Мая".
15.40. Гутаркі з епіскапам Васіліем (Радзянкам).
15.55. Таленты і паклоннікі.
16.45. ...да 16 і старэйшым. У перапынку (17.00) — Навіны .
17.55. Надвор'е.
18.00. "Проста Марыя".
18.45. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато "Мільён".
21.10. "За дзевяць гадоў да канца вайны". Фільмы 3-і і 4-ы.
22.10. "Юрмала-93". У перапынку (23.00) — Навіны.
0.30. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Біржа працы.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Шоу-балет "Тодэс".
8.15. Студыя "Нотабена".
9.10. У Ксюшы.
9.40. "Наш чалавек у НХЛ"
10.35. "Справа майстра баіцца".
10.50. "Санта-Барбара".
11.40. Спяваюць драматычныя акцёры. На конкурсе імя Андрэя Міронава.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. "Белая варона".
14.25. Залатая шпора.
14.55. Руская віза.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. "Штрыхі да партрэта".
17.00. Мір і вайна.
17.30. М-трэст.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. У свеце аўта- і мотаспорту.
20.45. Крымінальныя паведамленні.
21.00. Кабарэ "Бязглуздзіца".
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. "Славянскі базар". Трансляцыя з Віцебска.
0.40. Зоркі гавораць.

Паказвае Санкт-Пецярбург

6.30. Факт.
6.45. Чалавек на зямлі.
7.10. "Русь спрадвечная". Маст. фільм. 2-я серыя.
8.10. "Еўрапейскі калейдаскоп".
8.45—9.30. Канцэрт харавой музыкі.
12.35. "Буронка з Маслёнкіна", "Кошчын дом". Мультфільмы.
13.05. "Нам—узлёт". Дак. фільм.
13.25. 13-е пытанне.
14.30. Факт.
14.40. Адам і Ева плюс.
15.10. Пакінь цікаўнасць натоўпу.
15.50. Мультфільмы.
16.15. "Альберта Джакамеці". Дак. фільм.
17.10. Дак. фільмы.
18.15. Альтэрнатыва.
19.20. Факт.
19.45. Спорт.
20.05. "Дзіцячая мара". Тэлефільм (Швецыя).
20.35. 600 секунд.
20.45. Ваш стыль.
20.55. "Мая другая мама". Маст. фільм.
21.45. "Калядная горка".
22.45. Факт.
23.00. Тэлебіржа.
23.30. Балтыйскі трыятлон-93.

Пятніца, 23 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Праграма перадач.
8.25. "Да вас, сучаснікі мае..." Частка 2-я.
9.30. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Дзяжурная аптэка".
10.00. "На шляху да незалежнасці". Перадача 4-я.
10.30. Пазіцыя ўрада.
10.45. "Маці Ісуса". Маст. фільм.
12.10. "Трансплантацыя душы". Дак. фільм.
13.00. "Край". Казімір Семяновіч і яго ракеты.
13.30. Навіны.
13.40. "Людзі на балоце. Палеская хроніка". 3-я і 4-я серыі.
16.00. "У імя і на карысць", "Сніўся мне сад". Дак. фільмы.
16.40. Выступае дзіцячы вакальны ансамбль г.Мінска.
17.30. Навіны.
17.40. Дошка аб'яў.
17.50. "Мастак Шчамялёў. Вясёлка жыцця". Кінанарыс.
18.00. "Славянскі базар". Канцэрт 1-га тура конкурсу маладых выканаўцаў "Залаты певень".
20.35. Кантакт.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Пад купалам Сусвету.
21.40. Футбол. "Дынама-93" (Мінск) — "Фандок" (Бабруйск).
22.30. "Славянскі базар". Нацыянальны дзень Расіі. Пасля заканчэння — НІКа; маст. фільм "Арфей" (Францыя).

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. "Майскі снег". Маст, фільм.
9.30. Алеся і кампанія.
10.00. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Амерыка з М.Таратутам.
11.50. "Шлях гераіну". Маст. фільм. 6-я серыя.
12.40. "Дробязі жыцця". Тэлесерыял. 5-я і 6-я серыі.
13.40. Мультфільм "На масленіцы".
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Брыдж.
14.50. Бізнес-клас.
15.05. Джэм.
15.35. Фільмы рэжысёра А.М.Згурыдзі. "Белы Ікол".
17.00. Навіны.
17.20. "Мы хочам жыць".
17.40. Надвор'е.
17.45. Чалавек і закон.
18.15. Амерыка з М.Таратутам.
18.45. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Чалавек тыдня.
20.55. Маст. фільм "Суіні" (Англія). 4-я серыя.
21.50. Пляцоўка агляду. Канцэрт Валерыі.
22.50. Аўташоу.
23.00. Навіны.
23.20. "Юрмала-93".
1.20. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Біржа працы.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Паралелі.
8.15. Кабарэ "Бязглуздзіца".
9.10. "Новасібірск. Век першы".
11.10. "Санта-Барбара".
12.00. Сам сабе рэжысёр.
12.30. Мульці-пульці.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. "Белая варона".
14.10. "Веру ў Буду".
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост". "Стары млын".
16.15. "Пагаслая зорка?"
16.45. Гісторыя непачатай вайны.
16.55. "Гонка на выжыванне". Маст. фільм.
17.45. Парламенцкая гадзіна.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Афоня". Маст. фільм.
20.55. "Абзац".
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. "Славянскі базар". Нацыянальны дзень Расіі.
24.00. Зоркі гавораць.
0.05. Цішыня N 9.

Паказвае Санкт-Пецярбург

6.30. Факт.
6.45. Тэлебіржа.
7.15. "Зялёны марш". Фільм-канцэрт.
7.40. "Паэтычны тэатр". Г.Дзяржавін.
8.25. "Мая другая мама". Маст. фільм.
9.15. "Выбарг". Дак. фільм.
9.35. Альтэрнатыва.
10.35. "Балада пра Сіднея Брустайна". Тэлевізійны спектакль.
13.30. "Калядная горка".
14.30. Факт.
14.40. "Родная кроў". Маст. фільм.
16.15. Мультфільмы.
16.55. Тайны забытага рамяства.
17.25. Дак. фільмы.
18.10. "Беспрацоўе буйным планам".
18.30. "Адкрываю для сябе Расію". Калінінград.
19.20. Факт.
19.45. Спорт.
20.00. З кампетэнтных крыніц.
20.35. 600 секунд.
20.45. Ваш стыль.
20.55. Камертон.
21.55. Рокс-галактыка.
22.45. Факт.
23.00. "Забойства". Маст. фільм.

Надвор'е

Сёння днём месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску — 18—20, Гомелі, Мінску — 20—22, Гродне — 19—21, Брэсце — 21—23 градусы цяпла.

У наступныя двое сутак: 23-га ва ўсходняй палавіне рэспублікі пройдуць дажджы, месцамі — з навальніцамі; 24-га — па паўночнаму усходу — невялікія дажджы. Тэмпература паветра ноччу — 8—13, 23-га па паўднёваму ўсходу — 14—16, днём — 18—23 градусы цяпла.

Астранамічны каляндар — 22.07

Узыход і заход сонца: Мінск — 5.05, 21.25; Віцебск — 4.49, 21.22; Магілёў — 4.55, 21.14; Гомель — 5.01, 21.03; Гродна — 5.23, 21.37; Брэст — 5.30, 21.32.

Даўжыня дня ў Мінску — 16 гадзін 20 мінут.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры — 20-83-97; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44, у Берліне — (104930) 229-50-14.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ